

Občinski list

Glasilo občine Renče - Vogrsko

foto: Bogo Rušjan

3 | iz občine
Predstavitev knjige
Aleksandrinke iz
Renč

10 | iz krajevnih skupnosti
Novoletni ŽIV-ŽAV
v Renčah

28 | mladi
Športnik Goriške
2014

Beseda uredništva

Pred vami je prva letošnja številka Občinskega lista. Februarska, obeležena s kulturnim praznikom in še mnogimi drugimi dogodki, ki so si sledili od veselega decembra pa do njenega izida, zato je najbolje, da besedo prepustimo našim zvestim dopisovalcem.

Pestro in razgibano je dogajanje po krajevnih skupnostih, kjer so se občani sestajali in razpravljali o razvojnih programih svojega kraja, potrebah, željah. Nekaj stalnic ostaja. Daljnovod skozi Renče bo moral dočakati zahtevan zaključek,

urejevanja pločnikov in cestišč ne bo nikoli zmanjkalo, zadružna domova v Renčah in na Vogrskem kličeta že več let, dokončanje šole v Renčah in tako naprej. Pojavlja se ideja o oskrbovalno-zabaviščnem središču na Volčji Dragi ob bodoči obvozni cesti. Nekoliko zahtevnejši bo projekt čiščenja odpadnih voda. Ideje in variante so že ponujene in verjamem za uporabnike s tehničnega, tehnološkega in finančnega vidika najugodnejše rešitve. Je pa še en vidik, ekološki, podoben tistim pri podnebnih spremembah – veliko, veliko prepozno smo začeli ukrepati. Mi, ki smo svoje otroštvo preživeli ob čisti reki, se v njej kopali in se učili plavati, si želimo čim hitrejšega očiščenja, s tiho željo, da bi tako mladost imeli tudi naši potomci.

Občinski svetniki, ki sprejemajo svoj prvi proračun, pa letos nimajo prav lahke naloge, saj morajo ravnati varčno, da ne rečem stiskaško. Ko moraš nekemu pri njegovi dejavnosti vzeti, ni ravno prijetno početje.

| Boris Arčon

Županova beseda

Letošnje leto se je začelo zelo delovno in razgibano na več področjih. Zelo intenzivno delamo na pripravi proračuna za letošnje leto. Čeprav signali iz vladnih krogov niso nič kaj vzpodbudni, bo v proračunu vendarle dovolj sredstev za porabnike iz družbenih dejavnosti in tudi za izpeljavo nekaterih investicij, kjer pa nam bo uspelo pridobiti tudi nekaj evropskih sredstev. Brez nekaj odpovedovanj oz. zategovanja pasu pa seveda ne bo šlo.

Veliko bolj razgibano je bilo po krajevnih skupnostih, kjer so potekali zbori krajanov. Tu smo poslušali krajanov in zbirali predloge in želje za pripravo srednjeročnih programov. Šele taka srečanja nam dajo nekatere odgovore, kako in po kateri poti naprej. Nadaljevati želimo z enakomernim razvojem vseh predelov občine. Iz podanih predlogov in razprave se da že marsikaj izluščiti. Pereče je vzdrževanje cest na celotnem območju, če grem po nekaterih krajih pa je bil izpostavljen glinokop na Vogrskem in parkirišče okrog šole. V Renčah naj bi obnovili stavbo krajevne skupnosti in dokončno uredili promet na trgu. Dokončali naj bi tudi dela na energetski sanaciji šole. V Bukovici in Volčji Dragi naj bi ob bodoči obvoznici nastal nov oskrbovalni in tudi zabaviščni center. Seveda so to le glavni poudarki oz. predlogi, saj je želja veliko več, denarne zmogljivosti pa omejene. Posebno poglavje so seveda odpadne vode, ki se ga lotevamo sistematično in s

posebno občutljivostjo, da ne bo finančno preobremenilo občanov. Predstavljene so bile variante, ki bodo pokazale najustrežnejšo rešitev za naše precej raztreseno področje.

Še eno področje, ki nikakor noče dobiti epiloga, je daljnovod skozi Renče. Kljub trdnemu in nedvoumnemu stališču tako krajanov kot občine še zmeraj ni jasnega zagotovila, da bo vkop kabla izvršen na celotni zahtevani trasi skozi kraj Renče.

OBČINA RENČE-VOGRSKO

Na zborih krajanov se sliši tudi stvari, ki niso povezane samo z razvojem kraja in občine. Občani so bili mnenja, da nekateri vozniki ne upoštevajo hitrostnih omejitev v naseljih in ogrožajo varnost predvsem pešcev in ostalih udeležencev v prometu. Kršitelji niso ljudje, ki prihajajo od drugod, temveč domačini. Posebno poglavje pa je odnos do domačih živali, psov in mačk. Naj navedem podatek, da je občina morala plačati živalskemu azilu 11.800 evrov za zapuščene živali, da ne govorim o pasjih iztrebkah po sprehajalnih poteh, kjer se sprehajajo tudi mlade družine z majhnimi otroki.

Dolžan sem tudi besedo zahvale neumornim organizatorjem številnih kulturnih, športnih in drugih prireditev, ki so se zvrstile konec leta in se še kar nadaljujejo v letošnje leto. Naj omenim že tradicionalne mesečne glasbene večere in še posebej prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku, ko sta v Renčah Društvo za kulturo, turizem in razvoj in Občina Renče-Vogrsko pripravili prireditev ob izdaji knjige Aleksandrinke iz Renč, ki jo je ob sodelovanju Goriškega muzeja zasnovala in uredila Stazica Zorn.

| Župan Aleš Bucik

Predstavitve knjige Aleksandrinke iz Renč Odšle so, da bi rešile domača ognjišča

Stazica Zorn je v mladih letih, tedaj še s priimkom Lukežič, v domači hiši na Starem placu, večkrat poslušala pogovore o življenju domačink iz Renč in iz okoliških krajev v daljnem Egiptu. Ob letošnjem kulturnem prazniku pa nam je v renški kulturni dvorani predstavila knjigo **Aleksandrinke iz Renč**, ki jo je zasnovala in v njej uredila zgodbe, kakor so jih napisale ali pripovedovale aleksandrinke oz. njihovi sorodniki.

Gre za zgledno pripravljeno, skrbno urejeno ter s slikovnim in dodatnim gradivom bogato opremljeno publikacijo na skoraj sto straneh formata A4. Izšla je v okviru knjižnega programa in dejavnosti Goriškega muzeja Kromberk – Nova Gorica

Od pobude do razstave

Prvo pobudo za zbiranje gradiva o renških aleksandrinkah je Stazici nakazala že pokojna **Sonja Gabrijelčič**, ki je na Gradišču pripravila razstavo s podobno vsebino. V

marca 2011 nastala čudovita razstava. »Pripovedi, ki smo jih uspeli zbrati, so zgodbe posameznih deklet, žena in družin iz Renč, ki so odšli od doma zaradi revščine. Imeli so jasen cilj: rešiti domača ognjišča pred propadom.« Stazica v uvodnih mislih še pove, »da je bilo najhujše doječim materam, ki so morale doma zapustiti lastne otroke, v Egiptu pa so postale dojilje otrokom bogatih družin.« Družina je bila rešena, a ljubezen, zapiše avtorica, večkrat za vedno izgubljena.

Od razstave do knjige

»Vsak človek bi lahko iz lastne življenjske zgodbe napisal roman. Če pa vse te

ter Društva za kulturo, turizem in razvoj Renče, izdajo pa so finančno omogočili Občina Renče-Vogrsko, Društvo za kulturo, turizem in razvoj Renče, Goriški muzej Kromberk – Nova Gorica in Krajevna skupnost Renče. Knjigo in razstavo je oblikoval **Boris Blažko** iz Goriškega muzeja.

renškem Društvu za kulturo, turizem in razvoj je zamisel naletela na dober odziv, povezali smo se z etnologinjo mag. **Ingo Miklavčič Brezigar** iz Goriškega muzeja Kromberk – Nova Gorica in delo je steklo. Z zagnanostjo in neizmerno ljubeznijo je v prostorih Krajevne skupnosti Renče že

zgodbe poveže skupna rdeča nit, nastane pisan, večno zelen šopek ...»

Stazica dodaja in pojasni, da je »v Renčah še veliko zgodb, ki v tem šopku niso zajete. Nekatero družino, ki so odšle v tujino s trebuhom za kruhom, so se porazgubile oz. nimajo več naslednikov. Precej pa je tudi zamolčanih zgodb, ki bi njihovim potomcem lahko povzročile ponovno odpiranje bolečih ran. Tudi njih razumemo.« Pomembno se nam zdi izpostaviti še naslednjo misel iz spremne besede Stazice Zorn: »Naši predniki Renčani in Renčanke (Renškovci in Renškovke) pa niso iskali zaslužka samo v Egiptu, temveč tudi v Ameriki in v raznih evropskih državah. Njihove zgodbe so v mnogo čem še neraziskane in bi se jim bilo vredno posvetiti nekoč v prihodnje.«

Knjigo uvajajo verzi **Radivoja Pahorja** iz njegove pesmi Služkinja, na pot jo popeljejo spodbudne besede **Aleša Bucika**, župana Občine Renče-Vogrsko, spremno besedo pa dodaja etnologinja mag. Inga Miklavčič Brezigar, prizadevna in srčna strokovna sodelavka in nepogrešljiva opora Stazici Zorn.

Na sprehodu skozi knjigo nas spremljajo življenjske usode domačink in domačinov, ki jih bomo tukaj samo naštel: Mirko in Emilija – Milka Mozetič, sestre Vičič – od Šprajcev iz Oševljeka, Branko Turel – po domače Branko od Line, družina Arčon, Evgenija Martinuč in Jožefa Zajc, Frančiška in njen sin Alfred Stepančič, Ivanka Arčon – Cesarica, Judita Krpan – od Hentov, Angela Žigon – rojena Mozetič, Dora Arčon – rojena Čotar, Ana Lukežič – poročena Lasič, Marija Arčon – od Barabonov, sestre Marta in Ana Gregorič – Mnčetove, Celestina Merljak – hči Ane Fajt, Angela Martinuč – Školtova, sestre Mozetič iz Ozrenja – Boščanove, družina Vidmar – Štefinavi, Ivanka Lukežič – poročena Gregorič – od Rokčev, Amalija Černe – poročena Žbogar in hčerka, Marija Kodrič, Marija Mozetič – Lavrenčava, sestre Vižintin – od Lukežičev, Marija Mavrič, dr. Vukašin Vučković, Tereza in Lojzka Skomina – iz Oševljeka. V zaključnem delu knjiga vsebuje odmeve v časopisih ob razstavi Aleksandrinke iz Renč, ponatis Koledarjev Mohorjeve družbe iz leta 1902 in 1906 ter spis

Slovenka v Egiptu (1910) izpod peresa p. Snoja, duhovnika v Kairu.

Prireditev v renški kulturni dvorani

Nedeljska prireditev ob kulturnem prazniku je potekala drugače kot prejšnja leta. Tokrat smo se odločili, da predstavimo dolgo pričakovano knjigo Aleksandrinke iz Renč. Obiskovalci so povsem napolnili renško kulturno dvorano. Svečanost se je začela s slovensko himno, ki jo je zapela **Mojca Rusjan**, prisotne, med njimi **Primoža Ilešiča**, sekretarja na ministrstvu za Slovence v zamejstvu in po svetu, ter **Tamerja Ghalyja**, kulturnega atašeja Arabske Republike Egipt v Sloveniji, je pozdravil Aleš Bucik, župan naše občine. Prireditev so s svojo prisotnostjo počastili tudi nekateri sedanji in prejšnji poslanci Državnega zbora, prijatelji iz pobratene občine Štarancan z županom in podžupanjo ter številni sorodniki renških aleksandrink. Prijetno nas je presenetil

tudi minister **Gorazd Žmavc**, ki je ob opravičilu lastne odsotnosti poslal prijazno in vsebinsko bogato pismo.

Kulturni spored so oblikovale članice Društva žena iz Prvačine ob spremljavi domačih glasbenic **Nine Klaut** in **Petre Rusjan**. Tekst za igrano zgodbo je na osnovi življenjske pripovedi renških aleksandrink pripravila novinarka **Vesna Humar**, ki je tudi suvereno in v splošno zadovoljstvo odlično vodila prireditve. Uvodoma je na kratek klepet povabila Stazico Zorn, mag. Ingo Miklavčič Brezigar in predsednico domačega društva **Vesno Pahor**. Nastopajoče članice društva iz Prvačine pa so za tem v domačem narečju odigrale hudomušne prizore iz hotela Sokol. Bile so toplo sprejete in pozdravil jih je dolg aplavz.

Mag. **Darinka Kozinc**, predsednica Društva za ohranjanje kulturne dediščine aleksandrink in slavnostna govornica na prireditvi, je v poglobljenem razmisleku izpostavila pomen zasluga teh žensk in deklet za ohranitev domačij po naših vaseh, tankočutno se je dotaknila njihovih tragičnih usod in aktualizirala tedanje izseljenstvo z današnjim težkim položajem mlade generacije. S posebno hvaležnostjo in pozornostjo se je dotaknila avtorjev, ki so odstirali problematiko aleksandrink, med njimi **Dorico Makuc**, **Petra Zorna** in **Metoda Pevca**.

Dodajmo, da sta o aleksandrinkah z umetniško besedo pisala tudi naša slavnostna govornica in pisatelj **Marjan Tomšič**. Dramska igralka in režiserka **Neda Bric Rusjan**, naša sokrajanka iz Volče Drage, pa je na osnovi imenitnega lastnega teksta režirala gledališko predstavo o aleksandrinkah, ki so jo na visoki umetniški ravni in s številnimi ponovitvami odigrali člani Slovenskega narodnega gledališča iz Nove Gorice.

Sklenemo lahko, da smo sodelovali na zares lepi, doživeti prireditvi, zato naj se zahvalimo vsem, ki so se trudili in žrtvovali svoj čas in energije. Zahvala gre vsem, od tistih, ki so pripravili priložnostno razstavo v dvorani, poskrbeli za urejenost,

kulturni spored, ozvočenje ... do onih, ki so ponudili okusne domače dobrote ter vse, kar običajno sodi zraven ...

Neva Pahor
Foto: **Bogo Rusjan**

Glasbeni večeri v Bukovici na prehodu iz tretje v četrto sezono

Zaključek tretje sezone **Glasbenih večerov v Bukovici** je bil zaupan **Big Bandu NOVA**, jazz-plesnemu ansamblu s skorajda dvajsetletno tradicijo Glasbenega društva NOVA – organizacije, ki programsko usmerja koncerte v abonmaju Občine Renče–Vogrsko. Big Band NOVA dokazuje, da so možnosti glasbenega izražanja neskončne in kljub številnim tematskim večerom še zdaleč niso vse izkoriščene. Za zaključek leta 2014 je tako vstopil v svet ameriške rock'n'roll glasbe 50. in 60. let minulega stoletja in njegovega utemeljitelja te smeri – Elvisa Presleyja.

V vlogi rock'n'roll kralja je z Big Bandom NOVA nastopil **Mitja Jerkič**. Čeprav ne sodi v generacijo oboževalcev, je bil njegov mladostniški idol ravno Elvis Presley. Mitja v svoji pripovedi pravi: »Vrstniki so bili rockerji in šminkerji, jaz sem poslušal slovensko popevko in Elvisa in na žurkah težil s svojimi *starimi* avdio kasetami.« Imel je bend in preigral Elvisove pesmi. Malo v šali pravi, da je imel solo nastope na sindikalnih piknikih in šarmiral dekleta z Love me tender. Priložnost je imel spoznati mojstra Bojana Adamiča in peti z njim in s pihalnim orkestrom slovenske milice. Nekoč ga je ogovoril **Damijan Valentinuzzi** (tudi dirigent na tokratnem koncertu) in od takrat dalje poje s Pihalnim orkestrom Tolmin. V tokratnem programu je bila tudi pesem F. Sinatre, s katero je pred leti že nastopil tudi z Big Bandom NOVA. V razumevanje tovrstne glasbe ga je vpeljal trobentač **Miloš Rijavec**. Danes ima še vedno občutek, da sanja, saj lahko izvaja skladbe Elvisa Presleyja v odličnih aranžmajih **Anžeta Vrabca**.

Glasbeniki so v praznično odet december vnesli nekaj ameriške krvi in strasti lomilca ženskih src. Elvis Presley pa bi ne bil

Elvis, če ob sebi ne bi imel skupine brhkkih deklet. **3inggirls** (manjša zasedba vokalne skupine Singgirls iz Vrtojbe in Šempetra, šest deklet s tremi podvojenimi glasovi - Ana Stergulc, Urška Faganelj, Metka Gustin, Ana Cotič, Anja Batič in Mojca Batič) so spodbodle poskočnega pevca, da je uporabil vse pevske šarme. Poslušalce je očarala tudi odlična **Anja Hrastovšek**, študentka jazz petja na Konservatoriju za glasbo v Celovcu, ki se posveča svoji zasedbi »Soul, jazz in jaz« in vokalni skupini JAZZVA in nastopa kot spremljevalna vokalistka Rebeke Dremelj. Odlična pevka nas je popeljala po prelepih poteh v zlate čase slovenske popevke. Mitja Jerkič je z nizom zimzelenih Presleyjevih pesmi dokazal, da je njegova glasba preživela preizkus časa (če bi bil še živ, bi Presley leta 2015 praznoval 80. jubilej). Tudi toliko let po pevčevi smrti je zanimiva, lepa, navdihujoča in aktualna. V Bukovici so se poslušalci pogreznili v te melodije, ki so kar prehitro minile. S pričetkom leta 2015 so Glasbeni večeri v Bukovici vstopili v četrto sezono. Cikel koncertov prinaša nekaj novosti, tisto, kar je bilo dobro, pa ohranja. Na uvodnem koncertu je nastopil **Tržaški mestni pihal-**

ni orkester Giuseppe Verdi, orkester z bogato tradicijo, saj v Trstu deluje od leta 1919. Jeseni 2014 je za vlogo umetniškega vodje v gostovanje povabil slovenskega dirigenta **Simona Perčiča**. Skupaj sta pripravila dva uspešna projekta: koncert, posvečen prazniku svetega Justa – zavetnika Trsta v novembru, in novoletno turnejo s tremi koncerti v Italiji in Sloveniji.

Orkester se je pred Bukovico predstavil v Trstu in Kopru. Novoletni program, oblikovan po tradiciji novoletnih koncertov z Dunaja, je osvetlil glasbeni svet dinastije **Strauss** od Eduarda, Josepha, pa vse do Johanna. Skladbe so bile smiselno nanižane kot živahen sprehod skozi tristo let evropskega glasbenega ustvarjanja, in to ne samo polk in valčkov. Dodatno vsebinsko noto koncertu sta dodali mojstrovini Richarda Straussa in priredba Georgesa Bizeta. S pompozniimi **Fanfarami**, posvečenimi dunajskim filharmonikom, ki so jo izvedli kot uverturo, so poslušalce povabili v praznični glasbeni večer. To skladbo je zasnoval eden najpomembnejših nemških skladateljev zgodnjega 20. stoletja Richard Strauss, ki je pomembno začrtal smernice glasbene zgodovine tistega časa. Po teh fanfarah je orkester poslušalce popeljal v barviti glasbeni svet opere **Karmen**. Zahtevna simfonija, ki jo je za pihalni orkester odlično priredil Donald Patterson, je razgrnila vse najlepše odlomke iz znamenite opere. To tehtno delo je dokazalo, v kako dobri formi je orkester, ki je v nadaljevanju koncerta odprl pot lahkotnejšemu glasbenemu dogajanju. Skladbe drugega dela so se spletale v prikupen skupek bolj in manj znamenitih melodij skladateljev družine Strauss. Za dodatno popestritev so poskrbele skladbe Leharja in Graingerja, srca poslušalcev pa je s svojim jasnim glasom zagotovo osvojila sopranistka **Federica Vinci** v Viljini pesmi.

Glasbeniki so poskrbeli tudi za malo novoletne šaljivosti in v koncert vnesli nekaj gledaliških vložkov, ki so dodatno podčrtali vsebino skladb. Na odru so tako bili strojevodja, pa kovač in vinjena protagonistka, ki je poslušalce osvojila s Schwips-Lied – hudomušno napitnico Johanna Straussa, namenjeno prav takim novoletnim koncertom.

Janko Kopje
Foto: Arhiv Glasbenega društva NOVA

Ponosni na preteklo leto

26. december je že tradicionalno dan, ko Pihalni orkester Vogrsko popestri praznični čas z božično-novoletnim koncertom. Ta zadnja leta poteka v dvorani v Bukovici in dejstvo, da je dvorana vedno napolnjena do zadnjega kotička, razveseljuje godbenike in poplača ves njihov čas in trud, ki ga vložijo za izvedbo takega koncerta. Minilo je že dobro leto, odkar se je orkester prav na koncertu ob koncu leta predstavil z novim dirigentom **Brankom Mrakom**. Zdaj je Branko že čisto naš, kakšno besedo več o njem pa boste lahko prebrali v naslednji številki Občinskega lista. Da se pozitivna energija v orkestru čuti, sliši in vidi, so nam potrdili zadovoljni izrazi na obrazih poslušalcev. In mi jim radi verjamemo!

Koncert se je, kot se ob državnem prazniku spodobi, začel s slovensko himno. Potem je na oder stopila **Jana Jenko**, povezovalka večera, ki nas je prijetno in na čase celo igrivo popeljala skozi program tokratnega koncerta. Orkester se je najprej predstavil s skladbo *Boj med ljubeznijo in sovraštvom*, ki je bila tudi obvezna skladba na tekmovanju slovenskih godb v 3. težavnostni stopnji, ki se ga je orkester udeležil maja lani. Nobena skrivnost ni, da se je orkester na tekmovanju odlično odrezal – s 86,85 točke je osvojil zlato priznanje, na kar je (upravičeno) zelo ponosen!

Koncert se je nadaljeval s skladbama *The saint and the city* in vsem dobro znano uspešnico skupine The Beatles *All you need is love*. S tema skladbama se je orkester novembra predstavil na Reviji pihalnih orkestrrov in big bandov Severne Primorske. Po uvodnem delu koncerta se je število nastopajočih na odru skoraj podvojilo, predvsem pa še bolj pomladilo – na oder so namreč stopili člani otroškega zbora Godbeniške šole Vogrsko pod vodstvom **Kristine Saksida** in z otroško radoživostjo popestrili večer s tremi pesmicami (*Do Re Mi*, *Moja bela cesta* in *Jingle bells*). Godbeniška šola na Vogrskem deluje že 14 let in pod njenim okriljem poleg zborčka deluje tudi šolski orkester. Poleg internih nastopov pripravi tudi dva večja, Miklavžev koncert in koncert ob materinskem dnevu, učenci godbeniške šole pa sodelujejo tudi na različnih prireditvah v občini. Zborčku se je potem pridružil še pevski zbor osnovne šole Vogrsko pod vodstvom **Lucije Gregorič**. Tako okrepljen zbor, ki je štel nad 40 otrok, se je pridružil orkestru in ob njegovi spremljavi zapel najprej Avsenikovo *Zvezde na nebu žare*, potem pa še vsem že dobro znan venček pesmi iz mladinskih filmov, zbranih pod naslovom *Gremo v kino*.

Orkester je v nadaljevanju večera poslušalce popeljal bolj v plesne ritme. Najprej s skladbo *Original Dixieland Concerto*, pri kateri so glavno melodijo ob spremljavi orkestra ubrali klarinetist **Primož Peterlin**, saksofonist **Matevž Podgornik**, trobentač **Damijan Valentinuzzi**, pozavnist **Tomaž Belingar** in tubist **Matjaž Zorn**. Po razigranem *Dixielandu* pa je orkester postregel še s Privškovo *Jes s'm se pa nekaj zmislu*, kjer se je z improvizacijo predstavilo več solistov, med njimi tudi dirigent, vogrinski Logatčan Branko Mrak na pozavni.

Po razigranih ritmih je orkester poskrbel še za melodije, primerne prazničnemu času. Prva je bila melodija *All I want for Christ-*

mas is you, ob kateri je poleg orkestra pevko **Mojco Rusjan** spremljala tudi **Valentina Gregorič Saksida** na klavirju.

V že čisto prazničnem vzdušju v lepo okrašeni bukovski dvorani se je koncert prevesil h koncu in prišel je čas za govore in zahvale. Povezovalka je mikrofona predala podžupanu **Radovanu Rusjanu**, ki je poleg nekaj besed o dnevu samostojnosti in enotnosti pohvalil orkester in njegove dosežke v zadnjem letu. **Hana Šuligoj** se je v imenu orkestra zahvalila sponzorjem, predvsem občini in vsem, ki so pomagali sooblikovati koncert. Posebna zahvala gre tudi Krajevni skupnosti Vogrsko, ki je orkestru ob dosežku na tekmovanju namenila sredstva, ki jih je orkester porabil za nabavo novih srajc, za godbenice pa tudi novih kravat, s katerimi so zamenjale rdeče rutice.

Praznični koncert se je lahko zaključil samo še z nepogrešljivima skladbama *Sveta noč* in *Radetzky marsch* ... In zaradi aplavza, ki je zahteval še eno »za bis«, je orkester koncert zaključil z lahkotnejšo Čas počitnic. Ni več kaj dodati, s tem je bilo tradicionalnega božično-novoletnega koncerta konec. Verjamemo, da so prijetne melodije in praznično vzdušje poslušalci odnesli s seboj domov, in upamo, da se bodo (boste) z veseljem udeležili tudi koncertov, ki jih orkester v prihodnje pripravlja za vas.

S tem koncertom je Pihalni orkester Vogrsko zaključil lansko leto, ki je vsem godbenikom ostal v prijetnem spominu. Z visokim dosežkom na tekmovanju smo spoznali, da se s trdim delom in vztrajnostjo lahko veliko doseže, in tako želimo delovati tudi v prihodnje. Želje, pričakovanja in načrti za nadaljnje delovanje so visoko postavljeni in v naših prostorih na Vogrskem že pridno vadimo, da se bomo podali novim izzivom naproti.

Jasna Živec
Foto: Bogo Rusjan

Božiček in Dedek Mraz v Bukovici in na Volčji Dragi

December, zadnji mesec v letu, nam vedno prinese nova pričakovanja, veselje in praznovanja. Dogodki si sledijo skoraj tako hitro kot dnevi v tednu. Še posebno otroci z veseljem pričakujejo prihod decembrskih dobrih mož.

Tudi letos smo imeli čast, da sta tako kot lansko leto prišla v krajevno skupnost Bukovica-Volčja Draga na obisk dva dobra moža iz daljne severne dežele. Zaradi vsesplošnega varčevanja že nekaj let zapored potujeta skupaj in razveseljujeta otroke in tudi tiste, ki so otroška leta že davno pustili za sabo. Na lepo okrašenem vozu, ki sta ga vlekla konja kočijaža Srečka, so Božička in Dedka Mraza spremljale prijazne pravljичne osebe dobra vila, angel in prijazni zajčki in medvedki. Na dolgi poti je vsej družbi za prijetno vzdušje in

kratak čas igral tudi harmonikar Vinko. V nedeljo, 21. decembra 2014, v dopoldanskih urah, se je voz s konjsko vprego odpravil od Srečkovega doma proti Lamovem. Na poti so ga pozdravljali tako otroci kot tudi starejši prebivalci vasi. Pristrčno in nepozabno je bilo srečanje z nekaterimi invalidi. Dobra moža sta jim, kot znak njune pozornosti do drugačnih med nami, izročila simbolično darilo. Na poti proti Volčji Dragi in Bukovici je sprevod nadaljeval pot mimo gostilne Paquito, železniških zapornic, Dolin, križišča za Šampionko, Kotišča, Martinjaka in Britofa do gostilne Rotonda. Povsod sta Božiček in dedek Mraz s spremstvom obdarovala otroke z bomboni, odraslim pa sta namenila kakšno prijazno in bodrilno besedo. Ljudje so jim povsod pripravili lep sprejem in jih prijazno gostili. Voz je moral pohiteti, saj se je že ob 16. uri v dvorani v Bukovici pričel kulturni program. Božiček, Dedek Mraz in njuno spremstvo so se morali pripraviti na uradni prihod v dvora-

no. Zaradi dolge in naporne poti sta se konja utrudila in Srečko je kočijo zamenjal s sanmi, ki so jih v dvorano potiskali zajčki in medvedki. Na saneh se je pripeljal le Božiček, saj se je Dedek Mraz skril in je prišel na oder šele po večkratnem glasnem klicanju otrok. Z odra je Božiček lepo pozdravil otroke in vse prisotne, Dedek Mraz pa je vsem zaželel vesele praznike in jih povabil na srečanje naslednje leto. Skupaj z Božičkom sta nato vsem otrokom v dvorani razdelila darila.

Po prijetnem dnevu, ki sta ga obogatila veselje otrok in hvaležnost odraslih, se je praznovanje prihoda Božička in Dedka Mraza v KS Bukovica-Volčja Draga zaključilo. Lepo je, da so ljudje taka praznovanja in običaje sprejeli in se jih veselijo ter udeležujejo. V tem je tudi smisel takih dogodkov, za katere verjamemo, da se bodo še zgodili.

Mirko Rovani
Foto: Bogo Rusjan

Jaslice v parku pred domačo hišo na Volčji Dragi

Sosed **Rino Mihelj** si vsako leto božični čas obogati z ustvarjanjem jaslic na svojem vrtu in ribniku pred hišo. Jaslice ustvarja z veseljem, vsako leto so večje in imajo drugačno podobo. Še posebno lepe so zvečer, ko se prižgejo lučke in razsvetlijo štalico, mlin na vodi in ribnik.

Tekst in foto: Milan Zorn

ZA VOŠČILA IN DOBRE ŽELJE
NI NIKOLI PREPOZNO

Dragi občani!

Upam, da ste v krogu svojih najdražjih preživeli lepe praznike in si v spomin vtisnili mnogo radostnih trenutkov. Leto 2015, ki prihaja, pa naj v vsak vaš dom prinese mir, ljubezen, več upanja in uresničljivih želja na boljše življenje.

Ostarelim in bolnim želim veliko zdravja, veselja ter dobrega počutja v krogu tistih, ki jih imajo radi. Mladim pa boljše in lepšo prihodnost!

Srečno!
Aldo Mozetič

Blagoslov konj

26. december je god svetega Štefana, na ta dan blagoslovljamo konje in živino. Sveti Štefan je bil diakon v Jeruzalemu, velja za krščanskega zavetnika konj in živine. Po vsej verjetnosti je zavetnik postal zato, ker je nadomestil prastaro božanstvo, ki je starim ljudstvom varovalo to, kar je imelo v njihovem življenju velik pomen – konje in živino.

Konjeniško društvo SOČA in družina Kobal iz Vitovelj smo na ta dan organizirali 15. Blagoslov konj. Konjeniki in ljubitelji konj spodnje Vipavske doline smo se na Štefanovo v lepem sončnem vremenu zbrali na posestvu družine Kobal. Tu smo se okrepčali, konjem pripeli barvne trakove z napisom 15. ŽEGNJANJE KONJ – VITOVLJE 2014. Zastavonoše so formirali povorko 30 konjenikov in 4 vpreg. Odjahali in popeljali smo se do cerkve Svete Lucije in se pripravili za blagoslov. Župnik **Joško Tomažič** je v cerkvi daroval sveto mašo, pred cerkvijo pa blagoslovil konje, konjenike, kruh, sol in vino. V imenu konjenikov je spregovorila in

se župniku zahvalila za blagoslov **Veronika Polanc**. Po blagoslovu so konji dobili kruh in sol, konjeniki pa vino. V povorki smo odjahali do Kobalovih in poskrbeli za konje, s kočijami pa se popeljali po Šempasu. Pridružili smo se ostalim pri kosilu, katero so pripravili Kobalovi. Za prijetno vzdušje je skrbela skupina glasbenikov FLAŠKON z Vogrskega s posebnimi instrumenti: koso, porevanco, tolkalcem, mehonom, domačim kontrabasom, orglicami

in harmoniko. Ob hrani in pijači je tekla debata o dogodkih in zdravju konj v času od žegnjanja 2013. Veseli smo se razšli, da smo lahko pred nočjo konjičke nakrmili in spravili k počitku. Tradicija se nadaljuje in naslednje leto se dobimo v Vitovljah na blagoslovu, če bo sonce ali dež. Konjeniški pozdrav HIP- HIP - HURA.

Text in foto: Srečko Špacapan

Prvo silvestrovanje v Krajevni skupnosti Bukovica-Volčja Draga

Zaradi odpovedi silvestrovanja v Renčah in pobude vaščanov za skupno druženje v najdaljši noči leta se je sestavil odbor za organizacijo prvega silvestrovanja v Bukovici. Sprva je bilo mišljeno le za krajane KS Bukovica-Volčja Draga, nato pa se je razširilo na občinsko raven. Zanimanje za udeležbo prireditve je bilo ogromno, saj smo samo v nekaj urah praktično razprodali vse vstopnice.

Čas ni bil naš zaveznik, a smo s skupnimi močmi uspeli lepo okrasiti spodnje prostore dvorane Zorana Mušiča in poskrbeli, da smo v ritmu dalmatinske glasbe plesali do jutranjih ur. Za glasbo je poskrbel domačin **Davorin Ožbot**. Med glasbenimi premori se je program popestrilo z žrebanjem vstopnic in s ka-

raokami najpogumnejših otrok. No, tudi z abrahamko smo nazdravili in ji zaželeli vse najboljše. Slike prikazujejo nekaj utrinkov same priprave in vzdušja na silvestrskem večeru.

Da smo lahko vzdržali do jutranjih ur, je gostišče Kogoj poskrbelo za obilno večerjo, za tiste, ki so globoko pogledali v kozarce, pa se je navsezgodaj zjutraj prav prilegla tudi jota.

Pozitiven odziv vseh udeležencev prire-

ditve nam daje novega zagona, da bo silvestrovanje v KS Bukovica-Volčja Draga postalo tradicionalno. Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili vsem in vsakemu posebej, ki so pomagali pri pripravi silvestrskega večera. Posebna zahvala tudi donatorjem praktičnih nagrad za izvedbo žrebanja vstopnic.

Boštjan Čečko
Foto: Boštjan Čečko, Samo Baša

Novoletni ŽIV-ŽAV v Renčah

Prednovoletni čas prinaša številne prireditve in srečanja. Tako je Društvo za kulturo, turizem in razvoj Renče ob sodelovanju Krajevne skupnosti, Krajevne organizacije Rdečega križa in Osnovne šole Lucijana Bratkoviča Bratuša ter Društva za podvodne dejavnosti Soča tudi letos priredilo renški novoletni živ-žav. S tržnico na renškem »placu« se je že dvajsetega decembra dopoldne pričelo veselo dogajanje, ki je potem trajalo ves dan. Svoje izdelke so ponudili učenci osnovne šole, gojenci Varstveno delovnega centra Stara Gora, pridelovalci medu, vina, žita in kakijev ter izdelovalci nakita. Mojstri igre s škuljami pa so prikazali lepoto in načine te stare, a na novo oživiljene igre.

Dogajanje se je opoldne preselilo na obrežje reke Vipave, kjer je sledil tradicionalni božično-novoletni potop. Društvo za podvodne dejavnosti Soča je pripravilo krašenje novoletne jelke pod vodo ter uprizorilo iskanje zaklada, ki ga je predstavljal kamniti pršut. Po uspešnem odkritju zaklada so prisotni poskusili pravi pršut in nazdravili. Popoldansko dogajanje se je odvijalo

na dvorišču za stavbo Krajevne skupnosti oz. Zadrúžnega doma. Da bi številni obiskovalci lažje pričakali prihod Dedka Mraza, so članice Rdečega križa pripravile okusne palačinke. Otroci so sodelovali na ustvarjalni delavnici, kjer so izdelovali papirnate krone in risali, odrasli pa so spremljali tekmovanje v pripravi domačih klobas. Na omenjenem tekmovanju so sodelovali predsedniki krajevnih skupnosti

občine Renče-Vogrsko, člani Potapljaškega kluba in Mladi Renče-Vogrsko. Posebna komisija je ocenila pripravljene dobrote in ob zaključku prireditve razglasila rezultate. Ker so bili ocenjevalci mnenja, da so sodelujoče ekipe dosegle visoko kakovost, so nagradili vse tekmovalce. Poleg klobas in palačink pa so prisotni lahko poskusili tudi domač kruh, joto (po naše »kuhnjo«, tokrat z zeljem) in ocvrte sardele. Ob naštetih dobrotah pa bralec teh vrstic seveda že ve, da je bilo tudi za pijačo

lepo poskrbljeno. Prijetno vzdušje pa so z zabavnim sporedom še polepšali člani glasbene skupine **N'eks**. Končno smo prisotni dočakali prihod Dedka Mraza, ki se je s konjsko vprego tokrat pripeljal kar v svojem zasneženem igljuju. Spremljali so ga zajčki, medvedki in druge

gozdne živali. Dedek Mraz je v veliko veselje otrok prinesel bombončke ter jih nagovoril in se z njimi poveselil. Nekateri so se z njim tudi fotografirali, mu zapeli pesmico ter z njim sproščeno rajali. Bilo je pristrčno, iskreno in veselo vzdušje ob imenitno razpoloženem dedku. Prepričani

smo, da so si otroci, pa tudi njihovi bližnji, srečanje z Dedkom Mrazom vtisnili v najlepši, nepozaben spomin.

Vesna Pahor
Foto: Matjaž Bizjak, Neva Pahor,
Matjaž Zorn

Kdor hoče videti, mora gledati s srcem, kajti bistvo je očem nevidno,

je osrednja misel v knjigi z naslovom Mali princ. Zgodbo o Malem princu so kotalkarji Kotalkarskega kluba iz Renč uprizorili na letošnji božično-novoletni kotalkarski reviji. Potrudili so se in uspelo jim je podati globoke misli, zapisane v knjigi o Malem princu, ki je potoval od planeta do planeta in na svoji poti srečeval različne osebe, živali in rastline. Na vsakem planetu je spoznal novo modrost. Revija je potekala tretji vikend v decembru, v soboto in v nedeljo, ko je klub, kot že večkrat doslej, gostil varovance VDC-ja

iz Nove Gorice. Kotalkarji so revijo ponovili še za učence osnovne šole iz Renč in podružnične šole iz Bukovice. Za postavitve scene in šivanje kostumov so se, kot vsakokrat doslej, potrudili starši in stari starši mladih kotalkarjev. V vlogi Malega princa se je izkazala **Lucija Mlinarič**, pa tudi ostali nastopajoči, od najmlajših pa do najbolj uspešnih, niso bili od muh. S svojimi edinstvenimi vlogami v razgibanih in zanimivih točkah so popolnoma očarali občinstvo, ki je tokratno revijo še posebej pohvalilo. Ob zaključku

revije je predsednica kluba podelila diplome in medalje otrokom, ki so od jeseni obiskovali začetni tečaj kotalkanja. Bila jih je kar velika množica. Čisto na koncu pa je med množico kotalkarjev prišel Božiček in med prisotne delil sladke bombone. **Najtežje je soditi sebi, drugim je lažje. Če se ti posreči, da si pravično sodiš, si modrijan.**

Majda Rusjan
Foto: Bogo Rusjan, Matjaž Bizjak

Poplaknimo preteklost in nazdravimo prihodnosti

Pobratenje med Renčami in Štarančanom poteka že vrsto let in od časa do časa »ta reka« teče živahno, potem umirjeno in na trenutke se tudi popolnoma ustavi. Toda oba bregova sta povezana s trdnim mostom prijateljstva, ki je klilo med drugo svetovno vojno in tako kot spomina na te hude dni, tedne, mesece in leta nič ne more okrniti, tako tudi tega pobratenja nihče ne more ukiniti.

Srečujemo se večkrat letno kot upokojenci, šolarji, športniki ali kot javni delavci. Enkrat letno, in to ob novem letu, pa se zberemo izmenoma v Renčah ali v Štarančanu, vsako leto drugje. Letos smo bili gostitelji in zbrala

se je skupina starejših »veteranov« pobratenja in člani Sveta KS Renče in Občinskega sveta iz Štarančana. Pridružili so se nam tudi predstavniki posameznih organizacij in društev in občinski svetniki iz Renč. Pozdrav-

ni nagovori predsednika Sveta KS Renče **Boruta Zorna**, župana občine Renče-Vogrsko **Aleša Bucika**, novega župana Štarančana in našega prijatelja **Riccarda Marchesana** so izzveneli prijateljsko, prijazno in naklonjeno še boljšemu sodelovanju in prijateljstvu. Prav gotovo, da nas kakšen nov razpis za evropska sredstva ne bo presenetil, saj se približuje že 40. obletnica pobratenja in v naših glavah ideje dozorevajo.

V veselem vzdušju prijateljskega klepeta smo poplaknili preteklost in optimistično nazdravili prihodnosti, za kar sta poskrbela tudi »veterana« **Angel Mlečnik** in **Benito Peres**. Optimizma je dovolj, novih idej tudi in prijateljskih vezi ne zmanjkuje.

Katjuša Žigon
Foto: Arhiv Občine Štarančan

Srečanje odbora Rdečega križa in krvodajalcev

Navada je, da si ob novem letu stisnemo roke, zaželimo sreče in zdravlja. In taka navada je tudi med člani KO Rdečega križa iz Renč in krvodajalci iz Štarančana. Dobre želje, prijazen klepet in toplo zavetje osnovne šole so okvir dolgoletnega prijateljstva med obema

organizacijama, ki ju vodi dobrota, izredna humanost in skrb za pomoči potrebne. Naj tako ostane še dolga leta, ker si res ne predstavljamo renških cest brez izrazite postave in kolesa skrbne predsednice KO Rdečega križa **Rožice Žvanut** in dobrega in delavnega **Giogia** v Štarančanu. Izme-

njava izkušenj, mnenj in delovnih posegov je izredna priložnost za boljše delo in poglobljeno prijateljstvo.

Katjuša Žigon
Foto: Silva Lasič

Božični dobrodelni koncert

Župnijska Karitas iz Renč z domačim župnikom Slavkom Hrastom na čelu je v soboto, 17. januarja, organizirala tradicionalni Božični dobrodelni koncert. Letos so se odločili, da prostovoljne prispevke namenijo družini iz okolice Ilirske Bistrice, ki so jo lanska neurja hudo prizadela.

V že tako praznično okrašeni cerkvi so božično vzdušje dodatno pričarali pevci, zbrani od Breginja do Ljubljane, nasto-

pili so pevski sestavi: **Moški pevski zbor Provox**, **oktet Deseti brat** iz Vodice pri Ljubljani, **dekliski župnijski zbor** iz Sedla pri Breginju, **Mešani pevski zbor Planinska roža** iz Kobarida, **Mladinski pevski zbor Lux** iz Postojne, **združeni pevci zborov postojnske dekanije** in člani župnijskih zborov iz **Mirna** in **Renč**, ki so se pridružili ostalim pevcem in skupno zapeli tri božične pesmi. Kot gostja večera je nastopila **Julija Kramar**.

Kot vedno so tudi letos koncert dodatno obogatili mladi glasbeniki iz domače župnije **Eni Zorn**, **Karin** in **Nika Uršič**, **Meta** in **Tine Vodopivec** ter **Ela** in **Rebeka**

Stres.

Pred zaključno pesmijo Sveta noč je spregovorila predstavnica ilirskobistriške Karitas. Opisala je, kako se je narava v preteklem letu večkrat znesla nad njihovimi kraji, in se topla zahvalila v imenu družine, ki bo prejela ta večer zbrana sredstva. Pevci in poslušalci so se kot vsako leto po koncertu zbrali v prostorih kulturne dvorane na prijetnem druženju, ki so ga poleg renške Karitas pripravili krajanje Renč.

Majda Rusjan
Foto: Bogo Rusjan, Marica Kobal

Koncert MePZ Klasje

Božični čas je tisti del leta, ko je v zraku vonj po zimi, cimetu in domačih dobrotah. Na ulicah, drevesih in stavbah utripajo pisane lučke, ki nas opominjajo, da se staro leto poslavlja, in naznanjajo prihod novega.

Marsikoga ta praznični utrip moti, saj se začne že novembra in kar ne poneha. Res je, prazniki in s tem pomen božiča in božičnega časa izgublajo svoj čar, izgublajo svoj bistveni pomen. A dete v

jaslicah nam prinaša vedno znova enako sporočilo; ljubite se med seboj. Nosite mir v svojih srcih. Bodite dobri drug z drugim. V MePZ Klasje so se potrudili in nam v soboto, 16. januarja 2015, pripravili izbor prazničnih pesmi, ki so jih zapeli pod vodstvom **Barbare Šinigoj**, ženske, ki je vedno nasmejana, enkrat vir pozitivne energije in dobre volje. Slišali smo kar nekaj pesmi, med njimi zimzeleni Silvestrski poljub in Glej zvezdice božje. Pesem Signore delle cime pa je zaradi akustičnega ambienta župnijske cerkve Svetega Lovrenca imela prav poseben zven. Mislim, da se je dotaknila vsakega izmed nas.

Za instrumentalno spremljavo nastopajočih so poskrbeli Miha s trobentno, Lina in Dana s flavto ter Bojan s kitaro. Seveda pa pravega božičnega koncerta ni brez orgelske spremljave. Črno-bele tipke je na koro prebiral **Jernej Štrancar**. Otroški pevski zbor je pod vodstvom **Adrijane Lazić** zapel Božično uspavanko, Noč se spušča in Ko bi ljudje. Tako lepo in čisto so zveneli njihovi glasovi.

Za zaključek sta zbora skupaj zapela nepozabno Sveto noč in že po uvodnih taktih se jim je pridružila cela cerkev. Brez Svete noči božiča in praznikov ni. Tudi glasba je zven ljubezni. Naši nastopajoči so to ljubezen delili z nami vsemi. Po koncertu se je sproščeno druženje nadaljevalo v veroučni učilnici.

V novem letu vam želimo obilo zdravja in skupnih trenutkov druženja. Nihče ne more ubežati svojemu srcu. Zato je bolje, da mu vselej prisluhneš. Naj bo v letu 2015 srce vaš vodnik.

Mirjam Bavdaž
Foto: Arhiv Župnije Bukovica - Volčja Draga

Praznični koncert

Praznični koncert Mešanega pevskega zbora Klasje Bukovica-Volčja Draga vsako leto združi več ljudi. Letošnje praznovanje je bilo (spet) nekaj posebnega, saj je združevalo nastopajoče od blizu in daleč.

Kot prvi so ozračje v dvorani segreli otroci otroškega pevskega zbora Bukovica-Volčja Draga, ki ga vodi gospa **Adrijana Lazič**. Gostitelj večera je bil MePZ Klasje, od druge polovice lanskega leta pojejo pod vodstvom gospe **Barbare Šinigoj**, ki je skupaj s pevci pripravila še bolj pester in bogat repertoar tako domačih kot tujih pesmi. S tamburico v roki in pod taktirko kapelnika gospoda **Uroša Trebižana** se nam je predstavil tamburaški orkester Danica iz Dobravelj. Letos praznujejo že 25 let svojega obstoja. Vsi člani so glasbeni amaterji, ki jim druženje ob glasbi pomeni sprostitev po napornem delavniku in polnjenje srčnih akumulatorjev za nove izzive delovnega vsakdana. Skupina ljudskih pevk Korenine prihaja iz Tolmina in je rojena v Društvu podeželskih žena gornjega Posočja. Vokalno skupino sestavlja 23 pevk, ki jih vodi mentorica gospa profesorica **Majda Luznik**. Predstavile so nam ljudske pesmi iz Posočja, ki jih same iščejo in obujajo, da ne bi šle v pozabo. Nadaljevanje večera je bilo posvečeno slavlju. Vsi nastopajoči so združili moči in nas z glasbo skupaj popeljali v čarobni čas praznikov. In ne samo to! Melodije so nam bile vsem poznane in domače, tako da je tudi občinstvo združilo moči in pomagalo pri Avsenikovi *Slovenija, od kod lepote tvoje*. Seveda s tem večera še ni bilo konec. Vzdušje je bilo dodobra segreto. Vsi skupaj smo čakali in dočakali prihod Božička in dedka Mraza, ki tudi letos nista prišla praznih rok. Božička so

njegovi pomočniki kar na saneh privlekli v dvorano, dedek Mraz pa je prisopihal z drugega vhoda. Iz zvrhanih košev in s polnih sani sta obdarila vse otroke, ki so bili v dvorani.

Po končani prireditvi se je praznično vzdušje in praznovanje nadaljevalo v

kletnih prostorih kulturne dvorane, kjer je bilo poskrbljeno za jedačo in pijačo, pri vsakem omizju pa je še naprej odmevala prijetna zapeta glasba.

Mojca Krajnc
Foto: Bogo Rusjan

Novoletno srečanje članov Društva upokojencev Vogrsko

Kot je ob koncu leta v navadi, smo se člani DU Vogrsko decembra srečali na novoletnem druženju, ki je potekalo v prostorih POŠ Vogrsko.

Ni treba posebej poudarjati, da se upokojenci na Vogrskem radi družimo na takih in podobnih prireditvah, ki so organizirane v domačem kraju, pa tudi izven. Tudi tokrat je bilo tako. Predsednik društva **Vladimir Marc** je prisotne pozdravil in izrazil zadovoljstvo, da se je srečanja udeležilo veliko število članov. Zaželel jim je kar se da prijeten večer, ki se je po krajšem programu nadaljeval z večerjo in plesom. S svojo prisotnostjo nas je, tako kot tudi prejšnja leta, počastil župan Občine Renče-Vogrsko, **Aleš Bucik**, in se v pozdravnem nagovoru dotaknil aktualnih vprašanj

v kraju in nakazal določene cilje za naprej, prisotnim pa voščil srečno in zdravo novo leto. Pozdravila nas je tudi novoizvoljena predsednica KS Vogrsko, **Katarina Tischer Gregorič**, ki je društvu zaželela uspešno nadaljnje delovanje, članom pa seveda veliko zdravja in sreče.

Prisotni so zagotovo uživali v glasbi šolskega orkestra Godbeniške šole Vogrsko pod vodstvom **Nejca Kovačiča**, zaigral je tri skladbe. Mladi godbeniki so znova dokazali, da na odru zares uživajo, in poželi so močan aplavz. Z res izjemnim programom so nas razveselili učenci podružnične šole Vogrsko in ob tej priliki se moramo iskreno zahvaliti učiteljicam **Luciji Gregorič**, **Andrejki Rijavec** in Katarini Tischer Gregorič, ki so pripravile program. Za smeh in dobro voljo pa je prav gotovo poskrbela skupina sedmih Vogrinov, ime-

novana »Veseli flaškon«, ki je zaigrala in zapela nekaj slovenskih narodnih napevov. Njihova posebnost so instrumenti, na katere so igrali, in sicer: kosa, perivnica, domači kontrabas, harmonika, gudalo, orglice in buča.

Po večerji seveda ni zmanjkalo tem za pogovore, saj ob koncu leta ponavadi čez eno naredimo črto in si, vsaj na začetku, obljubimo, da se bomo skušali v prihajajočem letu poboljšati in mogoče spremeniti slabe razvade. To je tudi čas, ko vsaj večina izmed nas z optimizmom zre naprej in upa na boljše čase, predvsem pa si vsi želimo zdravja in dobrega počutja. Le na ta način bomo še naprej aktivno delovali v društvu in v lokalni skupnosti nasploh.

Mirjam Šušmelj
Foto: Boštjan Marc Baša

Novoletno srečanje z najstarejšimi člani

V Društvu upokojencev Renče je med štirimi stotnjami članov kar 51 dolgoletnih zvestih članov, ki so stari 85 in več let. Ker se mnogi ne morejo več udeležiti

organiziranih prireditev in dogodkov, smo si na upravnem odboru zadali nalogo, da zanje v društvenih prostorih pripravimo predpraznično novoletno srečanje. ▶

► Tako smo 22. decembra (na Dan JLA, so nas opomnili!) uresničili tudi željo mojega ljubega soseda **Franca Preglja**, »da bi se srečali najstarejši letniki ... se spomnili, kako je b'lo en bot ...«. Vse po vrsti smo obiskali in jih povabili na skupno druženje. Na srečanje je prišla le petina povabljenih, večina v spremstvu svojih hčera. Ob čaju, kuhanem vinu, »kuglofu« in »štrudlu« so se naši povabljenki zapletli v pogovore s prijateljci iz mladosti in organizatorji, prostovoljci društva. Pohvalili so se, v čem so še dobri. Da vozijo avto, balinajo, klekljajo, berejo, skrbijo za rože in vrt, kuhajo vnukom ... Spoštljivo smo jim prisluhnili in opazovali, kako so z mimiko

obrazu, gestami rok, s pogledom iz oči v oči svojemu sogovorniku sporočali: tu sem, tebi govorim, to sem jaz, tvoj prijatelj/prijateljica tvojih mladih, zrelih let. Za dobro razpoloženje je zaigrala in zapela skupina mlajših upokojencev Domino iz Nove Gorice. Znale stare ponarodele melodije so nas povezale v priložnostni pevski zbor. Da pesem odpre Slovincem dušo in srce, smo doživeli vsi sodelujoči. Še Božiček je veselo poskakoval, ko je obdaroval s simboličnimi darilci, ki so jih pripravile naše prostovoljke v Hiši pravih srečanj. Da bi nam zdravje služilo in da bi se ob letu spet skupaj poveseleli, so bile besede

slovesa ob močnih stiskih rok in objemih. V društvu se bomo potrudili, da že spomladi organiziramo podobno srečanje in tako ohranimo živi stik z najstarejšimi članicami in člani.

Zmaga Prošt
Foto: Zmaga Prošt

Poučno in sproščujoče

Mesec december je mesec obračuna, veselja in raznovrstnega sproščanja ob različnih prireditvah in tudi izletih.

Društvo upokojencev Renče in Hiša pravih srečanj sta organizirala ogled Ljubljane, predvsem pa obisk Dnevnega centra za aktivnosti starejših na Gosposvetski 4, v centru Ljubljane. V Dnevnom centru imajo celo vrsto aktivnosti, naj jih nekaj naštejemo: telovadba, aerobika, tuji jeziki, joga, avtogeni trening, ročna dela, klekljanje, nordijska hoja, družabni plesi, ljudsko petje, vodeni sprehodi po Ljubljani ... To nam zveni nekam znano, saj se tudi v naši Hiši pravih srečanj marsikaj dogaja. Vodstvo Dnevnega centra nam je predstavilo delo in nas počastilo s čajem in kavo. Povedali so tudi, da jim programe sofinancira Mestna občina Ljubljana, saj v okviru le-te deluje 6 takih centrov. Bili so prijazni in nam odgovorili na nekaj vprašanj in radovednosti ter nam razkazali prostore, ki pa so bili kar vsi zasedeni s posameznimi dejavnostmi. Dedki in babice, mladi in starejši ter tudi vnučke, ki so se učile prvih korakov

plesa, vsi so napolnili večji prostor, ki služi za ples in verjetno še za marsikaj drugega. Nismo jim nevoščljivi, toda kakšno idejo bomo prav gotovo odnesli na Goriško. Iz varnega in toplega zavetja Dnevnega centra smo se podali na ogled pravljичno okrašene stare Ljubljane. Bilo je zanimivo med božičnimi in novoletnimi stojnicami tik ob Ljubljani, na tržnici, ob Mestni hiši in na očarljivo okrašenem Tromostovju. Dušo smo si ogreli z izvirno postavljenimi lučkami, telo pa s toplim čajem ali kuhanim vinom in s tradicionalno pečenko. Obisk prestolnice smo zaključili v Operi. Ogleдали smo si znani operetni biser Netopis Johanna Straussa mladšega, znamenitega mojstra valčka. V odlični izvedbi zboru, baletnega ansambla in orkestra SNG Opera in balet Ljubljana smo uživali tri ure. Navdušili so nas posamezni solisti, bogati kostumi in

sočno besedilo z gostom **Janezom Hočvarjem – Rifletom** v vlogi ječarja. Opereta prikazuje radoživost, spletke in dogodivščine dunajskega meščanstva v drugi polovici 20. stoletja, zapletenost in komičnost dogodkov nas je pošteno nasmejala. Režiser **Zvone Šeldbauer** in dirigent **Igor Švara** sta nas resnično razveselila in s svojo mojstrovino pravih umetnikov napolnila naša srca z veseljem in prešerno razposajenostjo. Bilo je poučno, sproščujoče in očarljivo.

Katjuša Žigon
Foto: Zmaga Prošt

Zimski utrinki iz Hiše pravih srečanj

Kratki dnevi pred zimskim sončnim obratom so v naši Hiši pravih srečanj vedno praznično, sproščeno in hkrati ustvarjalno ter poučno obarvani. Poleg vseh rednih dejavnosti so obiskovalce vseh starosti pritegnile tudi naslednje dejavnosti.

Zadišalo je po praznikih, ko so slaščičarske navdušenke pod taktirko **Kristine Fajt** spekle raznovrstno drobno novoletno

pecivo. Z njimi smo se posladkali ob čaju ali kavi tudi udeleženci drugih dejavnosti. V kulinarčni delavnici z mentorico **Ilinko Sokanovič** smo vadile pripravo raznovrstnih burekov in sarme in načrtovale program za naslednjo učno uro in dišeče prijateljsko druženje.

V šiviljski popravljalnici pod vodstvom **Martine Čotar** smo izdelali kroj za hlače in dobili navodila, po kakšnem zaporedju naj steče delo na šivalnem stroju. Najmlajši udeleženec je medtem sešil

čarobno zvezdo za novoletno jelko. Glina nas je povezala z energijo zemlje. V tišini, ki ni bila zaukazana, smo valjali barvite kačice in jih po zgledu mentorja **Saša Volka** vgradili na predlogo. Čudili smo se in občudovali svoje unikatne skledice, ko

smo odstranili model, ter se dogovorili, da se še dobimo v ustvarjalni delavnici oblikovanja gline.

Na predavanju in pogovoru z upokojeno socialno delavko **Branko Knific** iz Kopra z naslovom »Ohranjanje kakovosti življenja v tretjem življenjskem obdobju« je tekla beseda o tem, kako smo si osmislili svoje življenje po upokojitvi, kaj nas zaposluje. Ali znamo prisluhniti sebi, svojim osebnim potrebam, uživati vsak dan po malem ... Kakšno poslanstvo opravljamo pri podpori svojim najbližjim v naših družinah in kako nas osebno izpolnjuje prostovoljno delo v humanitarnih programih.

Alenka Ogrin, koordinatorica projekta

HELPS pri Zvezi društev upokojencev Slovenije, nam je predstavila delo Sve-tovalnice za izboljšanje bivanja starejših in konkretne rezultate mednarodnega projekta. Izvedeli smo, kako je možno prilagoditi bivalne prostore z majhnimi in ne predragimi posegi z namenom, da si v starosti v svojem domačem okolju zagotovo varno gibanje in delo.

Tako je šlo vse po vrsti, kakor smo načrtovali. V zadovoljstvo in veselje vsem sodelujočim. In kakor ponavadi so se spet rojevale nove zamisli za srečevanja v prihodnje.

Zmaga Prošt
Foto: Zmaga Prošt

Delo Rdečega križa Renče leta 2014

Leto 2014 je bilo za RK Renče jubilejno. Praznovalo se je 70 let od ustanovitve in pomembno je, da vse do današnjih dni deluje neprekinjeno. V vseh teh letih se je posvečal v prvi vrsti socialnim razmeram posameznikov in tudi ostalim opravilom na vasi. Potrebe po pomoči in sodelovanju se spreminjajo, na žalost pa so vse pogostejše tiste, ki se nanašajo na daljše ali trenutne socialne stiske krajanov. Denarna sredstva za delovanje RK dobi iz članarine 517 članov v naši krajevni skupnosti in iz prostovoljnih prispevkov. Naše delo se ne vrednoti ne po finančnih stroških ne po številu opravljenih prostovoljnih ur, bistvo naše organizacije je, da dosegamo cilje, ki si jih zadamo.

Delovanje RK zajema socialno dejavnost, delo za boljše počutje krajanov in delo na vasi.

1. Socialna dejavnost

Članice so v minulem letu obiskale 15 družin, od teh je bila devetim nudena pomoč v različnih oblikah. Poleg tega je 21 družin in posameznikov prejelo pomoč v višini 7.661,05 EUR, in sicer: 64 paketov RKS s prehrano in pralnim praškom (832 kg) v vrednosti 1.920 EUR, 600 kg različne hrane v vrednosti 2.120 EUR, 8 družin je prejelo denarno pomoč za plačilo nujnih položnic v višini 1.651,05 EUR, 9 otrok bon za nakup šolskih potrebščin v višini 270

EUR. Ena starejša oseba je letovala na Debelem Rtiču (300 EUR). V šolski sklad OŠ Renče za socialno šibkejšo otroke smo prispevali 400 EUR, za odpravo škode po poplavah pa 1.000 EUR. Pomembna dejavnost RK je krvodajalstvo. Trenutno je v Renčah okoli 100 krvodajalcev, ki kri darujejo občasno. V letu 2014 je tako kri darovalo 45 krajanov. RK deluje tudi izven našega kraja. Članice so prisotne na dobredelnih dogodkih, kjer se zbirajo denarna in materialna sredstva za širše območje.

2. Delo za boljše počutje krajanov

Krajane, starejše od 70 let, invalidne osebe in socialno ogrožene obiščemo ob raznih priložnostih s čestitko in simboličnim darilcem, ki ju največkrat izdelamo članice same. Izhajajoč iz naše evidence, ki pa ni popolna, smo v lanskem letu v Renčah obiskali 267 oseb, starejših od 70 let, in 23 krajanov v domovih upokojencev. Ob 8. marcu smo na domu ali v domovih upokojencev obiskali 109 žensk, starejših od 80 let. Obiskali smo 267 oseb, starejših od 70 let, in jim predali vabilo na srečanje starejših krajanov. 88 oseb, ki se srečanja ne morejo udeležiti, smo obiskali naknadno na domu. Obiskali smo 22 90-letnikov, med njimi sta najstarejša Renčana bila stara častitljivih 95 let. Ob zaključku leta smo obiskali 140 starejših od 80 let in in-

validnih oseb. Trikrat smo obiskali vse naše krajane v petih domovih upokojencev. V tednu RK je bila prireditev v počastitev 70-letnici RK Renče, v katero je bilo vključeno tudi srečanje starejših krajanov in razstava renških slikark. Prisotnih je bilo preko 200 ljudi, bogat kulturni program so oblikovali domači ustvarjalci, prireditev pa se je nadaljevala z družabnim srečanjem. Na prireditvi smo zbirali prostovoljne prispevke za operacijo našega malega krajana Reneja. Na račun Lions Cluba Vogrsko je bil nakazan prispevek krajanov v vrednosti 443,55 EUR. Na področju zdravstva je bilo organizirano predavanje na temo paliativna oskrba in delavnice na temo zdrav življenjski stil. Obe prireditvi sta bili dobro obiskani.

3. Sodelovanje na vasi

Že tradicionalno ob Mohorjevem pečemo pecivo, ob novoletnem živžavu pa palačinke. Lani smo sodelovali tudi pri evropskem prvenstvu v kotalkanju, dnevu Civilne zaščite in na spominski prireditvi obletnice požiga Ozrenja.

S polaganjem cvetja na vsa 3 pokopališča 1. svetovne vojne v naši krajevni skupnosti smo se spomnili tudi 100. obletnice začetka 1. svetovne vojne.

Z Društvom prostovoljnih krvodajalcev iz Staranzana vzdržujemo stalne slike. Ob raznih priložnostih smo se srečali 7-krat. Za sodelovanje smo prejeli zahvalo predsednika KS Renče in župana občine Renče-Vogrsko.

Zahvaljujemo se krajevni skupnosti, občini, osnovni šoli in vsem krajanom, ki so prostovoljno pomagali pri izvedbi naših zadanih nalog.

Rožica Žvanut
Foto: Bogo Rusjan

Predavanja za poučen zaključek leta Društva upokojencev Vogrsko

Društvo upokojencev Vogrsko je konec novembra 2014 organiziralo predavanje na temo »Sajenje in razmnoževanje okrasnih trajnic in zelišč«, v začetku decembra v sodelovanju z Župnijsko Karitas Vogrsko pa predavanje z naslovom »Rak, prehitimo ga!«.

Prvo predavanje »Sajenje in razmnoževanje okrasnih trajnic in zelišč« je izvedla gospa **Jožica Golob Klančič**, univ. dipl. inž. hortikulture in krajinske arhitekture z vrtnarije Trajnice Golob-Klančič. Poudarila je, naj v vrtovih težimo k čim bolj naravnemu gojenju okrasnih rastlin, brez uporabe kemije. Vedno bolj se namreč zavedamo, da s tem lahko veliko prispevamo k zdravemu okolju. Ta način vrtnarjenja zahteva tudi veliko manj denarja in manj našega dragocenega časa, saj trpežne trajnice sadimo le enkrat za mnoga leta. Seveda niso vse okrasne rastline primerne za takšen način vrtnarjenja, zato vedno bolj iščemo sadike tistih vrst in sort, ki so trpežne in prilagojene naši klimi, tlem in ravnim pogojem na vrtu nasploh. Poleg tega od sadik tudi pričakujemo, da so bile gojene na asketski način, brez da bi bile pomehkužene z modernimi tehnologijami in bodo zato v navadni vrtni zemlji dolgo in dobro uspevale.

V takšnem sonaravnem vrtu lahko družimo med seboj okrasne rastline tudi z užitnimi dišavnicami, začimbnicami in zdravilnimi rastlinami. Veliko jih je namreč tudi med trajnicami. Pri gojenju le-teh seveda ne bomo pričakovali brezhibnega izgleda in ne bo nas motila vsaka luknjica na listih, ki bi jo morda povzročili drobni vrtni prebivalci. V vrtu bomo torej dovolili preživeti tudi drugim živim bitjem, kot so čebele, metulji, hroščki, kobilice, kuščarice, ptiči in morda celo ježki in druge živali, ki živijo v neonesnaženi naravi. Pregarjali bomo samo tiste škodljivce, ki resno ogrozijo naše rastline. Največkrat so to voluharji, miši, polži in le redko tudi večje kolonije listnih uši.

Veliko je zanimivih, barvitih in celo užitnih trajnic, ki lahko uspevajo v različnih ravnih pogojih. Le izbrati moramo pravilno za vsak kotiček našega vrta. Poznamo namreč take, ki uspevajo na žgočem soncu v

sušnih pogojih, kot tudi take, ki dobro uspevajo v močvirnih tleh ali celo v vodi. Nekatere odlično pokrivajo tla v gosti senci, kjer trava ne raste. Spet z nekaterimi oblikujemo strešne vrtove in z drugimi zasajamo rastlinske čistilne naprave.

Poudarila je, da marsikaj lahko razmnožimo doma. Česar morda še ne znamo, lahko spoznamo na delavnicah, ki jih prirejajo dobre vrtnarije in njihovi strokovnjaki. Drugo bomo pač kupili tam, kjer lahko gojiteljem zaupamo in kjer bomo dobili tudi vse potrebne informacije o rastlinah.

Na koncu je ga. Jožica Golob Klančič odgovarjala na številna postavljena vprašanja in podelila veliko koristnih nasvetov, ki bodo udeleženkam predavanja še kako prav prišli pri njihovem vzgajanju trajnic in zelišč na domačem vrtu. Prisotne je povabila, da se udeležijo delavnic, ki jih vrtnarija Golob-Klančič organizira med letom. Najboljši čas za to je maj ali junij, ko je veliko trajnic v cvetju, je pa tudi v poletnih in zgodnjih jesenskih mesecih možno veliko videti.

Predavanje »Rak, prehitimo ga!« je podala gospa **Jadranka Vrh Jermančič**, dr. medicine, aktivna dolgoletna prostovoljka v boju proti raku in predsednica Obalnega društva za boj proti raku. Številnim prisotnim udeležencem je nanizala ogromno podatkov in zanimivih primerov iz njene prakse.

Rak je v Sloveniji po vzroku smrti na drugem mestu. Poznamo več kot 200 vrst različnih rakov. Najpogostejši med njimi so rak na dojki, prostati, črevesju, pljučih in koži. Teh je nad 50 %. Podrobno je opisala dejavnike tveganja pri teh rakah. Kljub napredku medicine za rakom še vedno umre skoraj polovica obolelih, predvsem tistih, ki jim je bil rak pozno odkrit. Se pravi, pred boleznijo nikakor nismo nemočni, če je bolezen odkrita pravočasno. Celo nasprotno – v tem primeru je zelo velik procent rakov ozdravljivih.

Zakaj je toliko raka? Gotovo je eden glav-

nih dejavnikov nezdrav življenjski slog in razvade (kajenje, alkohol, nezdrava hrana, fizična neaktivnost), pozno odkrivanje, podaljšanje življenjske dobe, premalo znanja in osveščenosti, vse več karcinogenov v okolju in nenazadnje strah. Poudarila je, da je treba obiskati zdravnika, čim se pojavi sum oz. ob ponavljajočih se težavah, ki nikakor ne minejo.

Izjemnega pomena je prav preventiva, se pravi, kako živeti, da ne bi zboleli za rakom. Spremeniti je treba življenjske navade, kar pomeni, da moramo opustiti kajenje, omejiti pitje alkohola, vzdrževati normalno telesno težo, biti moramo telesno aktivni, uživati čim več sadja in zelenjave ter polnozrnatih žit, pri sončenju pa uporabljati ustrezno zaščito. Sledi torej ugotovitev, da je raka mogoče preprečiti, če živimo bolj zdravo.

Zaključila je optimistično z naslednjo mislijo: »Bolezen ne le nekaj odvzame, ampak ponudi možnost globokega doživljanja zdravja in življenja. Tudi bolezen nas lahko obdari.« Ob koncu je bil čas namenjen izmenjavi mnenj in vprašanj prisotnih, ki jih seveda ni manjkalo. Razdelila je tudi zloženko »Mamografija« in »11 priporočil proti raku«.

Obe predavanja sta bili zadovoljivo obiskani, pa ne le iz upokojenskih vrst. Odzvali so se tudi ostali krajani, zato bo Društvo upokojencev Vogrsko v prihodnje zagotovo še organiziralo predavanja s takimi in podobnimi temami. Nikoli namreč ne vemo vsega in vsaka nova informacija je dobrodošla, še posebej, če gre za naše zdravje.

Mirjam Šušmelj
Foto: Boštjan Marc Baša

Bralni tabor na šoli Renče

Na dan, ko so se prvič prižgale novoletne lučke na jelki pred cerkvijo v Renčah, 11. decembra, so na naši šoli organizirali bralni tabor za učence od 6. do 9. razreda. Zjutraj smo v šolo prišli polni pričakovanj, poleg šolske torbe pa smo s seboj prinesli še spalno vrečo in druge potrebščine, da smo v šoli lahko prespali.

Po kosilu smo na „bralnem čevku“ najprej pripovedovali o prebranih knjigah. Nato smo se razdelili v skupine. Večina punc se je najbolj veselila ličenja. K nam je prišla **Neva Šušmelj**, ki nam je povedala in pokazala, kako se pravilno naličimo, da bi nas ličila polepšala in bi naš obraz deloval mladostno in naravno, ne pa kot zapacano slikarsko platno. Nato je nekatere punce tudi naličila. Opogumila sem se tudi jaz in ko me je Neva uredila, se mi je obraz v ogledalu zdel bleščeč in poseben, čeprav se ličil v resnici sploh ni videlo.

Medtem ko je naša skupina spoznavala umetnost ličenja, so se druge skupine ukvarjale s prav tako zanimivimi zadevami, npr. kuhanjem in spoznavanjem naših čustev in čutil. Zagotovo so bili zelo uspešni v kuharski delavnici, saj je po celi šoli omamno zadišalo po pravkar pečenem pecivu. Ker je bilo zunaj sončno, smo odšli na sprehod po Renčah in ujeli še zadnje sončne žarke, nato pa smo se lačni vrnili v šolo na malico. Po malici smo nadaljevali z drugimi delavnicami. V naši novi šolski avli smo se ob koncu delavnic zbrali vsi, udeležencev je bilo kar 60, in poslušali delček zgodbe, ki se je končala ravno na mestu, kjer je bila najbolj napeta. Tu pa smo prišli na vrsto mi, saj smo po skupinah z risanjem, petjem, panto-

mimo, plesom, novim jezikom in na kakšen drug izviran način zgodbe po svoje dokončali. Kako smo se zabavali na predstavivah! Zmagovalna skupina si je prislužila nagrado in je lahko prva šla na večerjo. Niti opazili nismo, kako hitro se je zunaj stemnilo, in bližal se je čas, ko bodo na jelki pred cerkvijo zagorele novoletne lučke. Odpravili smo se tja. Čeprav je bilo kar hladno, od pričakovanja in vznemirjenja mraza sploh nismo čutili. Učenci smo pripravili krajši kulturni program, nato so na jelki zagorele lučke. V tistem trenutku sem si zaželela, da bi bilo vsem ljudem na svetu dobro in da se slabe stvari sploh ne bi več dogajale. Vrnili smo se v šolo. Gospod ravnatelj nas je počastil z okusno večerjo, nato smo si ogledali film Sam doma 2. Nekateri so odšli

še na opazovanje nočnega neba in zvezd s teleskopi. Ko je film končal, smo se uredili za spanje in vsak s svojo knjigo zlezli v spalno vrečo. Spanje v spalni vreči ni bilo najbolj udobno, vendar ob vseh prijetnih doživetjih tistega dne to sploh ni bilo pomembno. Naslednje jutro se je pričelo že ob 6.00, ko smo imeli jutranjo telovadbo in zajtrk, naše sobe pa so se spet spremenile v učilnice. Spet je bilo vse po starem. Bili smo utrujeni, vendar polni vtisov o prijetno preživetem dnevu s sošolci in učitelji. Upam, da nas bodo na šoli z bralnim taborom razveselili tudi prihodnje leto.

Nataša Jurman, OŠ Renče, 6. a
Foto: Arhiv OŠ Renče

Učenci POŠ Vogrsko so za akcijo!

Nagrajeni četrtošolci Liam, Sara, Jakob, Zoja Izabela in Jakob Maj.

Zveza delovnih invalidov Slovenije in Medobčinsko društvo invalidov Goriške sta tudi v letošnjem šolskem letu razpisala Pedagoško akcijo za leto 2014. Z akcijo želijo mlade spodbuditi k razmišljanju o položaju invalidov v družbi.

Vemo, da je človeštvo potrebovalo veliko časa, da se je razvila humanost do invalidov. Ustava, zakoni, predpisi, predvsem pa storjeno delo nas opominjajo, da človek kljub telesnim ali duševnim omejitvam lahko živi zadovoljno in srečno življenje. V tematskih razgovorih v šoli in z obiskom lokalnih društev invalidov ter spoznavanjem njihovega delovanja sem otroke spodbudila k razmišljanju o

invalidih v svoji bližnji okolici. Likovno in literarno so učenci 2., 4. in 5. razreda svoja razmišljanja ustvarili na papirju. Ustvarjali so na temo Invalidi in njihove živali. Nastale so zanimive risbe in pesmi. Učenci 4. razreda so bili izbrani med najboljšimi. Njihovi pesmi sta objavljeni v Zborniku prispevkov ZDIS. Prejeli so tudi zahvalo in knjižno nagrado. Vsa poslana dela iz naše šole pa so

bila, poleg ostalih del osnovnih šol z območja Goriške, postavljena na razstavo v avli naše občine, od 15. do 30. januarja.

Tekst in foto
Katarina Tischer Gregorič

OPRAVIČILO UREDNIŠTVA:
Pri tehničnem urejanju glasila je prišlo do neljube napake pri prispevku »Simbioza gibanja na **POŠ Vogsko**«, kjer je izpadel podpis soavtorice **Lucije Gregorič** in avtorice fotografij **Andrejke Rijavec**. Zaradi napake se uredništvo občinskega glasila iskreno opravičuje.

LUKČEVE SANJE

*Luna na nebu, sonce na dnu,
izmenjujeta se, kdo zdaj bo tu:
ko luna gre v zrak, je sonce na dnu.*

*Ko noč se poslovi,
za njo se dan zbudi.
In ko dan nekam zbeži,
posebni otrok sladko zaspi.*

*Ko se posebni otrok zbudi,
se na postelji igra z živalmi.
Ko se igrajo,
se vedno radi imajo
in se nikoli ne kregajo.*

*Nato gre sonce na dno,
posebni otrok v posteljo,
luna pa na delo.*

Liam Marc Baša, Zoja Izabela
Marc in Jakob Maj Šajina,
POŠ Vogrsko, 4. r.

PRIJATELJI

*Otroci na vozičku zunaj kričijo,
čebele okoli njih letijo.
Ko pa otroci na vozičku plešejo,
okrog njih zajčki skačejo.*

*Skupaj zaplešejo ples,
okrog gozdnih dreves,
priskačejo še veverice,
prav spretno prijateljice.*

*Naredili so si cel žur,
ki trajal je do zgodnjih ur.
Od plesa utrujeni otroci in živali
kar do poldneva so spali.*

Jakob Beltram in Sara Zorn,
POŠ Vogrsko, 4. r.

Podarimo vam modro srce

Zveza prijateljev mladine Slovenije že osmo leto združuje Slovenijo v dobrodelnosti. V projektu **NIVEA – podarite nam modro srce** pomaga otrokom in mladostnikom iz socialno šibkejšega okolja do izobrazbe. Tako podjetje, s katerim sodeluje, vrača del svojih sredstev v lokalno okolje.

Projektu smo se pridružili tudi učenci POŠ Vogrsko. V podaljšanem bivanju smo izrezovali modra srca, vanje pa pisali prijazne besede: prijateljstvo, ljubezen, sreča, dober dan, starši ...

Z majhno gesto smo želeli znanja željnemu otrokom podariti veliko dobrega.

Katarina Tischer Gregorič
Foto: vir: <http://www.nivea.si>

Skupina Čebele iz vrtca Bukovica na obisku v gostilni Kogoj v Biljah

Na povabilo gospe Bojane – Evine mame smo se ob temi Pečemo palačinke dogovorili za obisk v njihovi gostilni.

V sredo, 10. decembra, smo se s šolskim kombijem odpeljali v Bilje v njihovo gostilno. Pričakal nas je Evin tata, **Tomaž Kogoj**, ki nas je prijazno sprejel. Razkazal

nam je vse prostore gostilne. V kuhinji smo pogledali v velike lonce, posodo, kjer pečejo pomfri, velik pomivalni stroj, velike hladilnike, hladilno komoro, skladišče zelenjave in sadja. Pokazal nam je tudi ribe, večje kose mesa ... Nato smo s kuharjem Goranom pripravljali palačinke. Pokazal nam je, kako se pripravi testo, in nam spekel palačinke. Otroci so jih sami namazali. Pri mizah smo jih s slastjo poje-

dli. Med peko palačink smo si čas krajšali s petjem pesmic. Preden smo odšli nazaj v vrtec, smo si ogledali še sobe za goste, kjer lahko obiskovalci tudi prenočijo. Zahvalili smo se in se polni novih spoznanj odpeljali v vrtec. Hvala staršema Tomažu in Bojani za sodelovanje in prijaznost.

Tekst in foto: Irena Zgonik

Varno na poti v šolo

V prostorih Glasbene šole Tolmin je v sredo, 5. decembra, potekala zaključna prireditev likovnega natečaja in preventivne akcije Varno na poti v šolo in domov, ki jo je

Polijska uprava Nova Gorica tudi letos izvedla za učence 3. razredov severnoprimorskih osnovnih šol.

Povzetek novice, objavljene na internetni strani PU Nova Gorica:

Cilj natečaja je predvsem izobraževanje otrok za varno udeležbo v prometu ter usmerjanje in osveščanje otrok v vlogi udeležencev v prometu. Likovni natečaj je potekal že dvanajsto leto zapored, letos je prispelo kar 131 likovnih del učencev. Na preventivni prireditvi so najmlajše pozdravili tolminski župan **Uroš Brežan**, policijski inšpektor **Janko Mencinger** iz Sektorja uniformirane policije PU Nova Gorica, ki je skrbel tudi za koordinacijo celotnega likovnega natečaja, in predsednik Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Tolmin **Jože Režonja**. Vsi so v svojih nagovorih podprli tovrstne preventivne projekte za večjo varnost otrok v cestnem prometu in izpostavili

pomembno sodelovanje s Policijo. Za bogat kulturni program na prireditvi so tudi letos poskrbeli člani kvarteta Policijskega orkestra in učenci nižjih razredov OŠ Franceta Bevka iz Tolmina.

Na natečaju so sodelovali tudi tretješolci POŠ Bukovica. **Nal Špacapan** je za svoje likovno delo prejel tudi nagrado.

Tekst in foto: Marta Premrl

Pust širokih ust v vrtcu Renče

Ob veselem in živahnem rajanju smo v vrtcu preganjali zimo. Posladkali smo se z pustnimi krofi in odšli v pustnih maskah na sprehod po Renčah. Veselo smo prepevali: »Tralala, hopsasa pustne smo šeme, vse se vrtimo in veselimo!« Mogoče nas je pomlad le slišala ...

Neja Pelan

Foto: Arhiv OŠ Renče

Pust

Pa je prišel – pust širokih ust. Učenci smo se na pustni torek posebej posvetili uganjanju pustnih norčij.

Pet učnih ur smo izdelovali maske, vliвали odlitke, nekateri plesali, bili cirkusanti, se ličili in se res zabavali. Vsak razred je pripravil smešno predstavitev, mlajši učenci pa so se odpravili na sprehod v maskah po Renčah. V eni od delavnic so ustvarjali slastne štravbe, s katerimi smo

se na koncu vsi posladkali. Bile so zares odlične.

Popoldne pa nas je čakal še pomembnejši opravek – pohod po hišah z znamenitim vprašanjem: »Imate kaj za pusta hrusta?« Ne boste verjeli, kaj vse smo pojedli in kaj vse se je nabralo v naših vrečah, torbah in žepih ... To je bilo veselje!

Tako, maskare smo pregnale zimo, zdaj pa veselo pomladi naproti!

Neža Ledinek Lozej,
OŠ Renče, 8.a
Foto: Borut Bensa

Akademija 2014/15

nastopi športnikov, ki so predstavili obvezne in poljubne vaje v vseh kategorijah, ki se izvajajo na slovenskih tekmovanjih na veliki prožni ponjavi. Sledili so nastopi najuspešnejših tekmovalcev na letošnji mednarodni tekmi v Salzburgu. Vrhunec večera je bil nastop naših gostov iz Avstrije. Z njihovimi vajami so navdušili vse gledalce. Na trenutke je izgledalo, da je telovadnica prenizka. Našim tekmovalcem so pokazali, da se s trdim delom lahko naredi marsikaj.

Po nastupu je sledila tradicionalna zakuska. Preživeli smo lep večer z našimi športniki, ki so pokazali, kaj vse zmorejo. Slišali smo o njihovih dobrih dosežkih tako na domačih kot mednarodnih tekmah. Pogoj za dobre uvrstitve je dobro delo v društvu, kar smo lahko videli na letošnji novoletni akademiji. Hvala otrokom, trenerjem, staršem in vsem, ki nas pri našem delu podpirajo.

Športno društvo
Partizan
Foto: Matjaž Bizjak

Novoletna akademija je letos potekala prej kot v preteklih letih, že 13. 12. 2014. Telovadnico OŠ Renče smo uredili že dan prej. Trenerji so poskrbeli za opremo in orodja, medtem ko so starši poskrbeli za okrasitev. Na dan dogodka so bile tribune nabito polne, obiskovalci pa so z užitkom spremljali prireditve.

Ob 17. uri se je začela svečana otvoritev, tudi letos je prireditev vodil g. **Ervin Čurlič**. Letošnji akademiji sta prisostvovala podžupan g. **Radovan Rusjan** in župan g. **Aleš Bucik**, ki je bil tudi slavnostni govornik. Ob tej priložnosti smo slavnostno izobesili tablo, s katero nam je Olimpijski komite Slovenije dodelil status regijskega panožnega športnega centra za športno in ritmično gimnastiko.

Ta dan smo imeli še en razlog za praznovanje, saj smo končno prevzeli ključne nove pisarne. S tem se bo delovanje našega društva ponovno normaliziralo.

Kot vedno se moramo ob tej priložnosti posebej zahvaliti KS Renče in njenemu predsedniku, občini Renče-Vogrsko in tudi drugim občinam, kjer gostuje naše društvo, občinama Komen in Miren-Kostanjevica.

Po svečanem odprtju akademije je sledil športni program, v katerem so se predstavile vse skupine, ki trenirajo pod okriljem ŠD Partizan Renče. Tako smo poleg tistih, ki trenirajo v Renčah, videli tudi mlade športnike, ki trenirajo v Komnu, Kostanjevici na Krasu in Grgarju. Letošnja rdeča nit akademije je bila velika prožna ponjava. Ves večer so se vrstili

Državno prvenstvo v skokih na mali prožni ponjavi

Letošnje državno prvenstvo v skokih z male prožne ponjave je potekalo 31. 1. 2015 v organizaciji ŠK Flip Piran iz Pirana. Tekmovanje je potekalo v športni dvorani Bonifika v Kopru.

Na letošnjem Državnem prvenstvu je naše društvo doseglo zgodovinski uspeh, saj je prvič v moderni zgodovini društva osvojilo prehodni pokal. K temu so botrovali vsi doseženi rezultati tako v posamični kot ekipni konkurenci. Presenetili so cicibani, saj so v sestavi **Enej Lango, Ahac Pavli-**

Cotič, Rok Čebren, Peter Saksida in **Aljaž Ferjančič**. Druga ekipa je dosegla ekipno 4. mesto. Nov državni prvak je postal **Žan Zorn**.

Mladinke so dosegle ekipno četrto mesto.

V konkurenci mladincev smo ravno tako imeli dve ekipi. Prva ekipa v sestavi **David Peras, Tim Mozetič, Miha Pregelj, Tomi Zavادل** in **Lenart Žežlina** je dosegla prvo mesto. Druga eki-

pa je osvojila tretje mesto. Nov državni prvak je postal **David Peras**, tretje mesto pa je osvojil **Tim Mozetič**.

Pri članicah nismo imeli udeleženk, člani pa so dosegli ekipno četrto mesto.

Državno prvenstvo se je štelu tudi kot prva tekma za pokal Slovenije.

Tekst in foto: Športno društvo Partizan

ca, Tim Kobal, Matic Bremec in **Jakob Ferfolja** postali državni prvaki. Posamezno je bil najboljši Enej Lango na drugem mestu. Cicibanke so bile ekipno četrte, odličen uspeh je dosegla **Aurora Ambrož** s posameznim drugim mestom.

Državne prvakinja v sestavi **Petra Arčon, Hana Lukežič, Mojca Spačal, Veronika Žvanut, Eni Zorn** in **Kaja Lango** so postale tudi mlajše deklice. Med po-

sameznicami pa je prvo mesto osvojila **Petra Arčon**.

Mlajši dečki so osvojili ekipno drugo mesto.

Ekipne državne prvakinja so postale tudi starejše deklice v sestavi **Lea Vidič, Maja Cotič, Lea Terčon, Elis Veggia, Nika Mozetič** in **Sara Nemec**.

V konkurenci starejših dečkov smo imeli dve ekipi. Prvo mesto je osvojila prva ekipa v sestavi **Žan Zorn, Blaž Petarin, Matjaž**

Športnik Goriške 2014

Športnica Goriške za leto 2014 je ponovno kotalkarica članica Kotalkarskega kluba Renče Lucija Mlinarič

Goriški glasbenik Vaterlap je Luciji posvetil svojo skladbo in ji jo na prireditvi zapel. Pesem nosi naslov »Največja zmaga«.

Najboljša športnika stakanuista Luka Božič in Sašo Taljat in najboljša ekipa člani Nogometnega društva Gorica. Slovesna podelitev priznanj za leto 2014 športnicam, športnikom in ekipam ter podelitev plaket zaslužnim športnim de-

lavcem iz Mestne občine Nova Gorica in občin Šempeter-Vrtojba, **Renče-Vogrsko**, Miren Kostanjevica, Brda in Kanal ob Soči je bila 9. februarja v Novi Gorici v prostorih hotela Perla Prireditev je obračun dosežkov v letu 2014 in priložnost za primerno predstavitev širši javnosti. Hkrati je to redka priložnost za druženje vseh starostnih kategorij in posebna spodbuda za nadaljnje treniranje in delo v športu. Letos je bila prireditev še posebej svečana, saj je

prireditev s svojim obiskom in podelitvijo priznanj najboljšim športnikom in športnicam ter športnim delavcem počastil tudi **novi predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije** gospod **Bogdan Gabrovec**. Dobitniki priznanj prihajajo iz 32 klubov in 21 panog. Podeljenih je bilo 169 priznanj za tekmovalne dosežke (79 plaket in 90 medalj) in 14 plaket športnim delavcem. Iz občine Renče – Vogrsko so bili nagrajeni:

Lucija Mlinarič je poleg doseženih državnih in mednarodnih uspehov bila dvakratna evropska prvakinja in svetovna podprvakinja, in je poleg četrtega naslova Najšportnica 2014 dobila še **zlato plaketo**, poleg nje so zlato plaketo dobili še **Ana Turel** za vrhunske dosežke na državnem, evropskem in svetovnem prvenstvu, **Natan Muhič**, **Jessica Marka** in **Lana Pregelj** za vrhunske dosežke na državnem in evropskem prvenstvu, vsi so člani **Kotalkarskega kluba Renče**.

Medalje so dobili **Aneja Klaut**, **Jan Karševan**, **Zoja Muhič** in **Tamara Kerševan** za dosežke na državnem in evropskem prvenstvu, **Lana Muhič** in **Ivana Štrukelj** za dosežke na državnem prvenstvu in Pokalu

Tretji Harijev memorial – zaključek tekmovanja v škuljanju za Pokal Slovenije 2014

Evrope in Urška Furlani, vsi iz Kotalkarskega kluba, ter **Jan Ferjančič, Ula Zorn, ekipa mladincev** (Jan Ferjančič, Jan Zavadlal, Blaž Ščuka) in **ekipa mladink** (Ula Zorn, Eva Ferjančič, Urška Humar), **Miha Pregelj, Žan Zorn, David Peras, Tim Mozetič, ekipa starejših dečkov** (David Peras, Tim Mozetič, Miha Pregelj, Žan Zorn, Tomi Zavadlal, Lenart Žežlina, Anej Špacapan, Aljaž Ferjančič) in **ekipa starejših deklic** (Meta Pregelj, Tana Prinčič, Ana Petja Medved, Vesna Božič, Urša Nemeč), vsi člani **Športnega društva Partizan Renče**, so priznanje dobili za najboljše dosežke na državnih prvenstvih. Nagrajenci Kotalkarskega kluba trenirajo pod vodstvom **Marka Pelicona** in **Sare Pregelj**, nagrajenci ŠD Partizan pa pod vodstvom **Borisa Preglja** in **Jurija Arčona**.

Priznanje za športne delavce sta dobila **Boris Pregelj** ŠD Partizan in **Karlo Štrukelj** KK Renče.

Vsem športnikom, športnicam in športnim delavcem čestitke za minule dosežke in veliko uspehov ter zadovoljstva še naprej.

Radovan Rusjan
Foto: Bogo Rusjan

Prvo januarsko nedeljo se je, kot je že tradicija, na renškem kotalkališču zbralo preko 100 tekmovalcev iz vse Slovenije v posamičnem tekmovanju v škuljanju za Pokal Slovenije, na tretjem Harijevem memorialu.

Ker je bilo prijav tekmovalcev preveč za enodnevno izvedbo tekmovanja, so se kvalifikacije odigrale že dan prej, v soboto popoldne. Od primorskih tekmovalcev je bil na nedeljskem tekmovanju najuspešnejši **Bo-**

ris Živec z Vogrskega s četrtem mestom, od domačih tekmovalcev sta mu sledila **Radovan Rusjan** s sedmim in **Dušan Arčon** z desetim mestom. V skupnem seštevku Pokala Slovenije je posamezno bil najboljši Primorec ponovno Boris Živec s petim mestom, sledili so mu Radovan Rusjan, Dušan Arčon in **Milovan Gregorič**. V ekipni razvrstitvi so bili najboljši Goletriji (**Klavdij Turel**, Boris Živec in Radovan Rusjan) s skupno osvojenim petim mestom, drugi pa ekipa Vogrsko (**Joško Hvalica, Davorin Petrovčič, Radovan Žižmond, Milovan Gregorič, Darko Sim-**

čič) kot deveti. Ostala najboljša mesta so ponovno osvojili tekmovalci z Gorenjske. Med tekmovanjem za Pokal Slovenije se je odvijala tudi igra »Tarča«, ki vedno pritegne navdušene igralce s škuljami,

saj je nabor nagrad za najboljših deset izredno vabljev. Na prireditvi so bili v veliko pomoč Harijevi prijatelji »Podkrajci«, tako kot vsako leto so na otvoritvi, zaključku in na podelitvi sodelovali Harijevi najbližji. Po končanem tekmovanju so se organizatorji in prijatelji z Gorenjske Hariju poklonili s šopkom cvetja.

▮ Tekst in foto: Majda Rusjan

100-letnica Cvetka Gregorič

Gospo Cvetko smo ob njenem častitljivem jubileju obiskali tudi podžupan Občine Renče - Vogrsko ter predsednica in podpredsednik KS Vogrsko

Na božični dan, 25. decembra 2014, je Cvetka Gregorič z Vogrskega praznovala svoj 100. rojstni dan. Njeno življenje, dolgo celo stoletje, se je začelo na čudovit dan, a v nič kaj obetavnem letu, ki ga je zaznamoval začetek prve svetovne vojne.

Štiri sestre Cvetka (100), Angela (101), Marija (95), Lidija (93) in žal prezgodaj preminuli brat Fortunat (14) so marsikaj

izkusili v življenju. Dobro in slabo si je podajalo roko, kakor je to običajno v življenju slehernika. Druga svetovna

vojna je Cvetki mnogo prezgodaj vzela moža in hčerkama in sinu očeta. Nato je iznenada tragična nezgoda terjala še življenje 18-letnega sina. Vsemu navkljub je ohranila vero v življenje in pozitiven pogled na svet.

Tik pred 100. rojstnim dnevom jo je življenje postavilo pred novo preizkušnjo, ki je ni pričakovala. Z neizmerno željo po življenju in pozitivno naravnostjo je premagala bolezen in se iz bolnice vrnila domov med svoje domače. Letošnji božič je bil zanjo še posebno lep in čudežen. Zelo je hvaležna osebju šempetrske bolnišnice za trud in prijaznost in vsem vam, ki ste jo v velikem številu razveselili z obiskom in ji prišli čestitat.

Še vedno iskriva stoletnica se rada pošali, spremlja in komentira tekoče dogodke, dela načrte za prihodnost, rada pa v družini tudi še kaj pokomandira. Recept za tako dolgo življenje? Pravzaprav ga nima. Tudi ona potrjuje rek, da ko se v življenju ena vrata zaprejo, se odprejo druga. A se je treba potruditi in jih videti.

Nives Miljevič
Foto: Marko Miljevič

Slike Marice Kobal v novogoriški knjižnici

Naša slikarka **Marica Kobal** se je s svojimi slikami predstavila v Goriški knjižnici Franceta Bevka. To je bila še ena njenih mnogih samostojnih razstav.

Začetki njenega slikarskega ustvarjanja segajo v leto 1998, ko se je vpisala na univerzo za tretje življenjsko obdobje in tam pod mentorstvom mag. **Stipeta Hečimovića** začela slikati v oljni tehniki. Nova slikarska znanja je pridobivala pri mag. **Mariji Hečimović**, takrat je začela uporabljati tudi pastelne barve. Pri akad. slikarju **Bogdanu Vrčonu** se je seznanjala z nastajanjem skice in risbe po opazovanju predmetov in z viziranjem. Z akrilnimi barvami se je prvič srečala pri akad. slikarju **Klemnu Brunu**, akvarelno tehniko slikanja pa je poglobljala pri znanem akvarelistu **Marjanu Miklavcu**. Obiskovala je tudi tečaj slikanja pri akad. slikarju Žigi **Bratošu**.

Marica tudi kipari. Tečaj kiparjenja je obiskovala pri akad. kiparju **Milenku**

Hočevarju in tam ustvarjala portrete svojih domačih. Oblikovanja gline se je učila pri akad. kiparki **Niki Šimac** in pri prof. **Darji Žorž**.

Pa kaj bi še naštevali, sedaj je Marica naša. Rodila se je v Drežnici, v prelepi vasi pod Krnom. Krn in Sočo nosi Marica v srcu in ju večkrat s posebno ljubeznijo zliva na platna. V našo likovno skupino se je vključila prav na začetku, to je leta 2008, ko smo se prvič sestali in tudi postavili prvo razstavo v Renčah. Skupaj z vsemi našimi slikarkami redno obiskuje vse likovne tečaje pod mentorstvom akad. slikarke **Jane Dolenc**. Poleg samostojnih razstav sodeluje tudi na naših skupnih razstavah, vedno aktivno

sodeluje pri pripravah razstav, pri prevajanju slik na razstavna mesta, pri pogostitvah obiskovalcev in še kaj bi se našlo. Marica, čestitke ob tej razstavi in naj bo v barvah še naprej, seveda skupaj z nami!

Hema Jakin
Foto: Osebni arhiv

Razstava reliefno tiskanih voščilnih razglednic

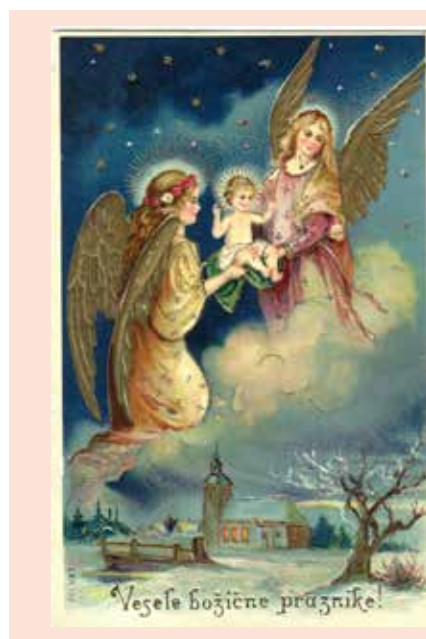
Od 22. decembra 2014 do 9. januarja 2015 je bila v Knjižnici Franceta Bevka Nova Gorica na ogled razstava zanimivih božičnih in novoletnih voščilnic iz konca 19. in začetka 20. stoletja. Pripravila jo je **Ines Ropoša** z Volčje Drage.

Vse prikazane voščilnice so bile opremljene s podatki tiskarja, letnico tiska, založništvom in opisom posebnosti. Najrazkošnejše obdobje reliefno tiskanih voščilnih razglednic je bilo v t. i. »zlato dobi« razglednic, ki se je začela konec 19. stoletja, končala pa s prvo svetovno vojno. Iz tega časa so tudi razglednice, ki so prikazane v tej zbirki. V njej se prepletajo zgodbe o pomenu praznovanja, prazničnih simbolih, o založnikih in tiskarjih razglednic ter posebnostih njihove izdelave. Reliefno tiskane razglednice so običajno izbočene na slikovni, vbočene pa na naslovni strani, zato ima slika rahlo tridimenzionalno podobo, kar vpliva na estetski videz razglednic. Nekateri tiskarji so ta učinek še po-

večali z dodajanjem pozlatitev, posrebitvev, kovinskih posipov in z lepljenjem različnih svilenih ali papirnatih dodatkov. Ines in mož Jože sta aktivna člana Društva zbiralcev Ajdovščina - Nova Gorica, ki je

včlanjeno v Filatelistično zvezo Slovenije. Društvo deluje že več kot dvajset let. Filatelija je konjiček, ki ne zajema samo zbiranja znank, temveč tudi ostalega filatelističnega materiala, ki je povezan s prenosom poštnih pošiljk in informacij, kot so: poštni žigi, poslana pisma, dopisnice, pisemski ovitki ... Ines največ časa pri zbirateljstvu posveča prav zbiranju razglednic. Prikazana zbirka je bila na mednarodni filatelistični razstavi dežel Alpe-Jadran EPPAN 2013 nagrajena z veliko pozlačeno medaljo, z zlatima medaljama pa na slovenski državni filatelistični razstavi LJUBLJANA 2014 in na madžarski državni filatelistični razstavi z mednarodno udeležbo HUNFILA 2014. Zlati medalji je dobila tudi na meddruštvenih razstavah v Trbovljah leta 2013 in na Ravnah na Koroškem lani.

(Z Ines se je pogovarjala in iz njene dokumentacije povzela podatke Albinca Pisk), foto: Jože Ropoša

Revija pevskih zborov Goriške 2015

Tridnevna Revija pevskih zborov Goriške 2015 je potekala od petka, 30. januarja, do nedelje, 1. februarja. Revija je bila že štirinajsta, in sicer kot običajno v kulturnem domu v Desklah.

Nastopilo je 24 vokalnih sestavov, saj so zaradi bolezni trije zbori udeležbo odpovedali. Iz naše občine je bilo najavljenih kar pet se-

stavov: v petek MePZ Klasje z zborovodkinjo **Barbaro Šinigoj**, v soboto MoPZ Provox in zborovodja **Matej Petejan**, ŽePZ Vogrinke z Barbaro Šinigoj, MoPZ Lijak 1883 Vogrsko z zborovodkinjo **Mojco Sirk**, žal pa je Vokalna skupina Lijak Vogrsko z zborovodkinjo **Mojco Sirk** morala svoj nastop zaradi bolezni odpovedati.

Revija PZ Goriške ni tekmovalnega značaja, vendar občinstvo vsak večer izbira »naj zbor«. V petek sta bila tako izbrana in

izenačena v številu glasov dva briška zbor: Vokalna skupina Vinika in Nonet Brda, v soboto je največ glasov občinstva prejel Goriški komorni zbor, v nedeljo pa je največ glasov prejel Komorni zbor Grgar-Nova Gorica, ki je postal tudi Naj zbor Revije 2015. Vse zборе vsako leto ocenjuje in se z zborovodjami pogovori strokovni spremljevalec, letos je bil to profesor **Walter Lo Nigro**.

Albinca Pisk

Bolje spoznajmo čebele

Čebele so barometer zdravja sveta. Preletijo milijone kilometrov, da nam oprasijo rastline, zagotavljajo nam med in vosek. Cenili so jih že stari Egipčani, Maji, Grki, Rimljani.

V začetku decembra je Društvo upokojencev Bukovica-Volčja Draga organiziralo predavanje in pogovor o čebelah in čebelarstvu. Čebelar-mojster, **Danijel Šavli**, nam je v Mušičevi dvorani v Bukovici s sliko in besedo pripravil predavanje o čebelah, njihovem življenju v panju in zunaj njega. Tako smo lahko malo obnovili že pozabljene zanimivosti in izvedeli veliko novega o čebelah. Samo za pokušino: medonosna čebela živi

v skupinah, ki štejejo na višku razvoja od 20.000 pa vse do 80.000 članov v panju. V družini je navadno ena matica, v času čebelje paše pa od nekaj sto do nekaj tisoč trotov, vse drugo so čebele delavke. V glavni paši čebela obiše okoli tisoč cvetov, to je tisoč oprasitev na dan. Za primerjavo: od 100 najpomembnejših rastlin jih več kot 70 oprasijo čebele. To so rastline, ki jih potrebujemo za pridelavo 90 odstotkov vse hrane.

Med čebele poleg medonosnih čebel uvrščamo tudi čmrlje. Čeprav naj bi po vseh zakonih aerodinamike čmrlji ne mogli leteti, pa so še bolj marljivi pri nabiranju medu kot čebele in so pomembni tudi kot oprasovalci. Imajo tak razvojni krog, da jeseni družina, ki

je dosti manjša od čebelje, odmre, preživijo samo matice, ki se zakopljejo v zemljo in tam preživijo mrzlo zimo. Tako v svetu kot v Sloveniji se čedalje bolj uveljavljajo tudi panji čmrljev.

Čebelarstvo ima v Sloveniji in po celem svetu izredno velik pomen. Čebelji pridelki, kot so med, vosek, cvetni prah, propolis, matični mleček in nenazadnje čebelji strup, uporabljamo za hrano kot prehransko dopolnilo in za lajšanje različnih zdravstvenih težav. Vrednost vseh čebeljih pridelkov pa je veliko manjša od koristi, ki jo imamo zaradi oprasovanja.

Za povečanje donosov sadja, zelenjave, oljnic in drugih rastlin so zaslužne prav čebele. Za Evropo v poročilu OZN piše, da se število čebel že od leta 1965 zmanjšuje. Leta 1923 je znanstvenik Rudolf Steiner celo napovedal, da bodo čebele zaradi mehanizacije in industrializacije v 80 do 100 letih izumrle, vendar so čebele tako pomembne, da si ne moremo in ne smemo privoščiti, da bi jih izgubili.

Predvidena ura za predavanje in vprašanja se je krepko raztegnila v dve uri, pa še ni bilo prave volje, da bi se poslovili od prijaznega in znanja polnega čebelarja. In še to nam je povedal čebelar-mojster: še vedno velja ljudsko izročilo, da za čebelo rečemo, da ne pogine, ampak umrje.

Albinca Pisk
Foto: Bogo Rusjan

Blazinice

Ni dneva, da v poštnem nabiralniku ni reklam o tem in onem. Od vsepovsod nas bombardirajo z različnimi reklamami, od potovanj, kozmetike, tekstila, tehničnega blaga in tudi prehrabmenih artiklov.

Dovolj nam je din donov, mlinov, sparov, dobrega soseda ... Spomnila sem se na recept, ki je nekaj posebnega!

Bilo je daljnega leta 1968. S prijateljico Dragico iz Lokavca (pri Ajdovščini) sva se srečevali vsako nedeljo. Toda ta nedelja je bila pustna. Dragičina mama Francka naju je vprašala, če bi radi jedli kaj sladkega. Seveda, saj je pust. Na en, dva, tri je zamesila testo, nisva je prav posebno opazovali, saj sva kot mladi dekleti imeli misli vsepovsod. Šele pozneje sem jo vprašala za recept.

Za približno 80 kosov potrebujemo:

- 40 g moke
- pol zavitka pecilnega praška

- 50 g masla
- 75 g sladkorja
- ščep soli
- 3–4 žlice mleka
- 2 jajci
- 3 žlice tropinovca (žganje)

Za cvrtje potrebujemo olje ali mast.

Priprava je poceni, hitra in preprosta.

V skledo presejemo moko s pecilnim praškom. Po tej zmesi narežemo kosmiče masla, dodamo sladkor, sol, jajca, mleko in žganje ter vse skupaj zgetemo. V posodi za cvrtje razgrejemo maščobo do 180 stopinj Celzija. Delovno površino pomokamo, testo razvaljamo v 3–4 mm debelo ploščo in izrežemo kvadrate 3 x 3 cm. Vsakič položimo v maščobo 10 kosov in jih v 4–6 minutah zlatorjavo cvremo. Med postopkom jih enkrat obrnemo. Ocvrte blazinice pobereemo s penovko iz maščobe, odcedi-

mo na krep brisači in jih obilno potresemo s sladkorjem v prahu. Te pustne nedelje ne bom nikoli pozabila, saj je Dragica spoznala Rajka in jaz Hijeronima. Podaljšamo si ta veseli čas.

Želim vam dober tek!

Renata Tischer
Foto: Roland Tischer

Železniški nadhod za pešce na Volčji Dragi

Pred več kot 100 leti je gradnja, najprej Vipavske železnice leta 1902, zatem pa še kraškega dela Bohinjske železnice leta 1906, posegla tudi v navade in tedanje ustaljene poti naših prednikov na območju Volčje Drage.

Vsaka novost seveda prinese določene prednosti in pomanjkljivosti. Tedanje cestne povezave so se preko noči morale prilagoditi novi »železni cesti«. Domačini niso mogli hoditi več po tistih poteh, ki so jih bili navajeni, temveč so morali začeti uporabljati le od uprave določene prehode čez železniške tire. V začetku je sicer železniška uprava še dovolila prehod preko železniških tirov iz bukovške smeri, s povečevanjem železniškega prometa pa je bil prehod preko tirov iz varnostnih razlogov strogo prepovedan. Seveda je to za prebivalce sosednjih vasi, predvsem iz Bukovice, Bilj in Renč pomenilo, da so morali uporabljati daljšo pot, če so želeli priti na železniško postajo. To pa je povzročilo tudi veliko negodovanja med domačini. Časopis Edinost je npr. 28. julija 1910 v številki 177 objavil članek, ki je omenjal želje in prošnje prebivalcev za lažji dostop do železniške postaje. Izbrani vaški predstavniki so odšli tudi do dvornega svetnika g. Ruffa, ki pa ni pokazal razumevanja za njihove probleme. Zato so se obrnili na državne poslance in postopki reševanja problemov so stekli, za kar se je zavzel predvsem državni svetnik g. **Josip Fon**. Tako se je rodila ideja za izgradnjo železniškega mostu oz. nadhoda preko železniških tirov, ki bi precej skrajšal pot do železniške postaje, pa tudi dostop do ceste na Vogrsko. Predlagan je bil premošitveni objekt, in sicer jekleni nadhod.

Dobavni razpis je 18. novembra 1910 objavilo Cesarsko-kraljevo državno ravnateljstvo v Trstu, ki je tudi postavilo rok za izvedbo del, 28. februar 1911. Dela so bila oddana Köriigsfeldski tovarni iz Brna, ki je z deli začela nekaj mesecev kasneje, kot je bilo v začetku predvideno. Izdelava nadhoda je potekala v drugi polovici leta 1911. 27. februarja 1912 je časopis Gorica objavil zahvalo domačinov železniški upravi in sodelujočim ob izgradnji železniškega nadhoda za pešce in njegovi predaji v uporabo.

Čas prve svetovne vojne tudi železniškemu nadhodu ni prizanesel, a je v primerjavi z železniško postajo, ki je bila skoraj popolnoma zrušena, utrpel le manjše poškodbe. Vojska je uporabljala za prehod pot preko železniških tirov, saj je prehod preko nadhoda pomenil

veliko nevarnost zaradi bombardiranja in obstreljevanja železniške postaje. Vojaki so se med prvo svetovno vojno radi fotografirali pred železniškim mostom oz. nadhodom, ki je bil ves ta čas markantna točka.

Naš železniški nadhod, ki se ponaša z več kot sto leti, je preživel obe svetovni vojni, čeprav je s časom izgubil na pomenu. Osnovno prevozno sredstvo je postal avtomobil, železniški in avtobusni promet se vse manj uporabljata, s tem pa tudi prehod pešcev preko nadhoda. Vseeno je postal eden izmed simbolov Volčje Drage in sprehajalcem še vedno nudi lep razgled tja do Svete Gore in na drugi strani proti Krasu.

Tekst in foto: Jože Ropoša

Poročilo sveta za invalide Občinskemu svetu Občine Renče – Vogrsko o izvajanju akcijskega načrta v letu 2014 v okviru projekta „Občina po meri invalidov“

Občina Renče – Vogrsko je v letu 2014 vložila kandidaturo za pridobitev listine »Občina po meri invalidov«. Za pridobitev listine sta bila izdelana Analiza o položaju invalidov v Občini Renče – Vogrsko, na podlagi le – te pa tudi Akcijski načrt za obdobje 2014 – 2017.

V letu 2014 so bili na področju invalidske problematike doseženi pomembni premiki. Občina Renče – Vogrsko, Svet za invalide pri Občini Renče – Vogrsko in Medobčinsko društvo invalidov so, v povezavah s civilno družbo, javnimi zavodi in organizacijami s humanitarno – socialno – zdravstvenega področja in prostovoljstva uresničevali cilje Akcijskega načrta.

Kaj smo delali?

- Osveščali smo ljudi v lokalni skupnosti (v Občinskem listu smo objavljali članke, na spletni strani MDI poročajo o dogajanjih v posameznih društvih invalidov in o dogajanjih v zvezi s projektom »Občina po meri invalidov, na spletni strani VDC poročajo o dogajanjih v njihovih enotah). Lokalni in regionalni mediji redno spremljajo invalidsko problematiko, predvsem v povezavi z dogajanji v posameznih društvih.
- Učenke 4. razreda POŠ Vogrsko so izdelale tipno slikanico »Števila v živalskem vrtu«, namenjena skupnemu branju slepih in videčih oseb. Natečaj je razpisala Zveza slepih in slabovidnih Slovenije, ki je slikanico izbrala za najboljši izdelek izmed vseh prejetih. Pri pripravi besedila v Braillovi pisavi smo sodelovali z Medobčinskim društvom slepih in slabovidnih iz Nove Gorice.
- Zveza slepih in slabovidnih Slovenije je kot nagrado za slikanico izvedla delavnico s slepimi in slabovidnimi osebami, za vse učence POŠ Vogrsko, v prostorih šole.
- Organizirali smo 30-urni začetni tečaj znakovnega jezika, ki se je pričel v januarju. Tečaj je namenjen vsem javnim uslužbencem (šola, vrtec, občinska

- uprava, upravna enota, trgovina, pošta, banka, društva...) ter tistim, ki so v neposrednem stiku z gluho / naglušno osebo, izvaja pa ga Medobčinsko društvo gluhih in gluhonemih S Primorske.
- Delavnic z otroki, ki jih pripravita Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Nova Gorica ter Društvo gluhih in naglušnih S Primorske na vseh treh osnovnih šolah (Vogrsko, Bukovica, Renče), se vsako leto udeležijo učenci omenjenih šol in vrtca Zvezdica na Vogrskem. Z delavnicami spoznavajo življenje in delo senzorno oviranih oseb ter se naučijo preproste komunikacije z njimi.
- Učenci OŠ Renče vsako leto sodelujejo z Društvom ledvičnih bolnikov Severne Primorske (Otroci in mladostniki čuvajte svoje ledvice) ter z Društvom sladkornih bolnikov, ko se prijavijo na tekmovanje iz znanja o sladkorni bolezni.
- Učenci POŠ Vogrsko so sodelovali z Društvom pljučnih bolnikov. Prijavili so se na tekmovanje »Zdrav dih za navdih«, kjer so izvedli intervju z zdravstvenim delavcem o pomenu gibanja in športa za zdravje.
- OŠ Renče, POŠ Bukovica in POŠ Vogrsko so sodelovale z MDI v Pedagoški akciji – Življenje z invalidom. Učenci so likovno in literarno ustvarjali na temo Invalid (življenje z invalidom, invalidi in živali). V avli Občine Renče – Vogrsko je bila od 15. do 30.1. postavljena razstava likovnih in literarnih del učencev.
- Učenci OŠ Renče odidejo vsako leto na tabor preživetja. Tam sodelujejo s Civilno zaščito, ki jih uči osnove prve pomoči.
- S sodelovanjem z Upravo RS za zaščito in reševanje osveščamo otroke, kaj storiti, ko nas prizadenejo naravne in druge nesreče in kako živeti življenje po takem dogodku. Učenci POŠ Vogrsko vsako leto (že več let zapored) sodelujejo na natečaju, ki ga razpiše URSZR.
- Dom starejših občanov Gradišče nad Prvačino je obiskala skupina slikark iz Renč in skupaj z varovanci so izvedli ex tempore.

- Medic hotel Renče so obiskali učenci 5. razreda POŠ Bukovica, kjer so skupaj z oskrbovanci izvedli ustvarjalne delavnice (risanje, slikanje, ročno ustvarjanje...).
- V vseh treh šolah je potekala učna pomoč in integracija otrok s posebnimi potrebami v redne programe vzgoje in izobraževanja. Pomoč v okviru DSP nudi šolska svetovalna služba in učitelji, ko otroke poučujejo.
- Občina sodeluje z VDC. Večina aktivnosti programa se je izvajala na območju zavoda ali na domovih uporabnikov, ki imajo stalno bivališče v občini, za katero se izvaja program. Ob tem s prevozi uporabnikov poskrbimo za vključnost tudi v druge programe in tako ohranjamo ter širimo socialno mrežo uporabnikov, njihove spretnosti, znanja in veščine.
- Občina Renče – Vogrsko sofinancira programe MDI po razpisu, in sicer za programa:
 - › Pedagoška akcija, ki ga na območju

Občine Renče – Vogrsko ne izvaja nobeno društvo.

- Invalid – sam svoje sreče kovač. Program omogoča invalidom lažje premagovanje ovir pri integraciji v življenje in delo v svojem okolju: *informiranje in svetovanje o pravicah invalidov,
- *rekreativno – športni programi (kegljanje, balinanje, telovadba v bazenu, kopalni dnevi, pikado, šah, sedeča odbojka, športni ribolov,...),
- *delavnice ustvarjalnosti (slikanje na steklo, svilo, izdelovanje voščilnic, izdelovanje papirnatih rož,...),
- *delavnice za pridobivanje dopolnilnih znanj (digitalna fotografija, računalniško opismenjevanje, e – uprava, elektronska pošta, delavnica tujih jezikov,...).
- Predavanja in delavnice s področja zdravstvenega varstva: Društva upokojencev v vseh treh krajevnih skupnostih so na tem področju zelo aktivna. Medse vabijo strokovnjake s področja zdravstvene vzgoje, ki izvajajo tematska predavanja za širšo javnost z namenom osveščanja in zmanjševanja števila hujših bolezni, ki se lahko stopnjujejo do invalidnosti oz. zmanjševanja kvalitete življenja.
- Občina Renče – Vogrsko financira zaposlitev invalidne osebe v DU Renče.
- Občina Renče – Vogrsko je poskrbela za povečano arhitekturno dostopnost, saj je pred občino uredila dve parkirni mesti za invalide, v OŠ Renče so pridobili dvigalo, na pokopališču v Renčah so bile postavljene klančine.
- Občinska uprava in Upravna enota se selita v pritličje, kjer bodo vsi upravni prostori invalidom dostopni.
- Vključevanje v tekmovalne športe in druge vadbene dejavnosti:
- *Balinarski klub ☒ vsak četrtek (od januarja do junija in od oktobra do vključno decembra) potekajo treningi balinanja uporabnikov VDC na balinišču v Renčah, pod vodstvom prostovoljcev iz Balinarskega kluba Renče.
- *Društvo Škulja ☒ v mesecu avgustu so se uporabniki VDC udeležili že tradicio-

nalne 8. škuljade v Kurniku pri Lebanovih na Vogrskem. Poleg ostalih ekip so sodelovale še 4 ekipe uporabnikov VDC (skupaj 12 oseb). Ob koncu tekmovanja jim je župan podelil nagrade in priznanja za dobro igro in prijetno sodelovanje.

- Telesna aktivnost je pomemben del življenja tudi za invalide. Pri večini gre za rekreacijo, ki jim pomaga pri ohranjanju zdravja in dobrega počutja, pri nekaterih pa tudi za bolj tekmovalne oblike športnega udejstvovanja
- V mesecu oktobru, novembru in decembru je Občina Renče – Vogrsko sofinancirala program »Povezani«, ki ga je izvajal VDC. Delavnice je v skladu s programom, ki ga je izvajal VDC, obiskoval uporabnik iz naše občine.
- Občina Renče – Vogrsko in Lions klub Vogrsko sta priredila dobrodelfno gledališko predstavo »Rodil se je očka«, kjer je imel VDC prodajno stojnico.
- Uporabniki VDC so v okviru pustovanja obiskali Občino Renče – Vogrsko.
- V mesecu avgustu je potekalo Evropsko kotalkarsko prvenstvo v Renčah, kjer so uporabniki vsak dan imeli prodajno stojnico.
- Kotalkarsko društvo Renče vsako leto povabi in omogoči ogled božično – novoletne kotalkarske revije uporabnikom VDC.
- V okviru projekta »Življenje je košarka« so učenci OŠ Renče in POŠ Bukovica ter varovanci VDC izvajali treninge ter tekmovanja. S projektom nadaljujejo, saj so se nanj že prijavili.
- Zagotovljena je večja dostopnost do duhovne oskrbe, saj se vsi trije župniki srečujejo s starejšimi, obolelimi in invalidi.

Dopolnjen je bil sklep o imenovanju Sveta za invalide z dodatno članico, Teo Leban, direktorico VDC Nova Gorica. Ker so uporabniki VDC tudi osebe s posebnimi potrebami iz Občine Renče – Vogrsko, je Tea Leban pomemben vezni člen med VDC in Svetom za invalide.

Za leto 2015 smo pripravili naslednji načrt dela:

- Nadaljevali bomo z izvajanjem aktivnosti, ki smo jih izvajali že v letu 2014, saj so naloge trajne narave.
- Občina Renče – Vogrsko bo nadaljevala s sofinanciranjem programov invalidskih organizacij kot doslej.
- Vključili bomo nevladne organizacije in delodajalce (v občini) v zaposlitveno rehabilitacijo in delovali na zagotavljanju pogojev za usposabljanje invalidov

za možnost zaposlitve (v sodelovanju z VDC).

- Sodelovali bomo v postopku za izgradnjo klančine (dvorana Zorana Mušiča).
- MDI bo v sodelovanju z občino uredilo portal na spletni strani občine Renče – Vogrsko. S tem bodo dopolnjene povezave do ključnih informacij o strokovno – podpornih službah in do spletnih strani invalidskih organizacij.
- Sodelovali bomo s CIRIUS Vipava ter se dogovorili za izvedbo glasbeno – plesne predstave Rdeči čevljički. To je predstava, v kateri plešejo ljudje s posebnimi potrebami z različnimi oviranostmi, spremljajo pa jih učitelji in sodelavci, ki teh oviranosti nimajo.

Pripravili smo tudi predloge za Občino Renče – Vogrsko in jih predstavili Občinskemu svetu. Predlagamo, da se:

- postavi klančino za dostop do dvorane Zorana Mušiča (izvajalec si je prostor že ogledal),
- postavi montažne klančine pred vhod v sakralne objekte v Bukovici in na Vogrskem,
- postavi zvočne signalizacije pri prehodih za pešce,
- odstrani arhitekturne ovire za gibalno ovirane osebe,
- postavi statične indukcijske zanke v Kulturnem domu v Bukovici,
- doda parkirne prostore za invalide na vseh osrednjih parkiriščih v občini,
- spodbudi delodajalce in jih vključi v zaposlitveno rehabilitacijo, da ponudijo možnost zaposlitve invalidov,
- sodeluje na državnih proslavi ob Mednarodnem dnevu gluhih in naglušnih tako, da se proslave udeleži,
- izvede delavnico »Življenje s slepo / slabovidno osebo«, v sodelovanju z Medobčinskim društvom slepih in slabovidnih.

Katarina Tischer Gregorič
Foto: fotolia

Društvo gluhih in naglušnih Severne Primorske

Društvo gluhih in naglušnih Severne Primorske deluje na območju trinajstih severnoprimorskih občin. Pokrivamo tudi Občino Renče-Vogrsko. Izvajamo posebne socialne programe, namenjene osebam z okvaro sluha.

**DRUŠTVO GLUHIH
IN NAGLUŠNIH
SEVERNE PRIMORSKE**

Okvara sluha je težka invalidnost, ki prizadene človeka pri eni izmed človekovih osnovnih potreb, to je pri komunikaciji. Čeprav je navzven nevidna, je še kako opazna v tesnem stiku z osebo, ki ima to-

vrstno okvaro. Na našem društvu so vrata vedno odprta za vse osebe z okvaro sluha in tudi njihove bližnje. Na društvu je zaposlena strokovna delavka, ki je osebam z okvaro sluha na voljo za osebno svetovanje, informiranje o pravicah, ki pripadajo osebam z okvaro sluha, in za razna druga informiranja, povezana z izgubo sluha. Društvo deluje že od leta 1953. Ob naši šestdesetletnici, pred dvema letoma, smo tudi v počastitev tega jubileja izdali knjigo, ki jo je napisal naš naglušni član **Marko Štanta** z naslovom Naglušni naglušnemu: o sluhu in slušnih aparatih. Poleg individualnega dela s posamezniki z okvaro sluha v okviru naših programov

izvajamo še številne druge dejavnosti. Vsako sredo popoldan je naše društvo odprto za druženje, enkrat mesečno pa, glede na izražen interes našega članstva, organiziramo tudi različna predavanja. Skrbimo za kreativno ustvarjanje naših članov na raznih delavnicah ročnih del, kuharskih delavnicah ... Večkrat letno organiziramo tudi strokovne ekskurzije, kjer spoznavamo Slovenijo ali bližnje pokrajine sosednjih držav. Imamo aktivne športnike, ki redno trenirajo in sodelujejo na državnih prvenstvih gluhih. Zelo ponosni smo na našo gledališko skupino, ki s svojimi nastopi navdušuje na odrih po Sloveniji in tudi v zamejstvu.

Opozarjamo na to, da so osebe z okvaro sluha med nami. S tem namenom obiskujemo osnovne šole in vrtce, kjer že naše najmlajše seznanjamo z znakovnim jezikom in okvaro sluha nasploh. Večkrat organiziramo tudi predavanja za naglušne, saj je prav naglušnost zelo razširjena med starejšimi osebami, ki se z njo pogosto s težavo sprijaznijo. Namen naših predavanj je tudi ta, da se osvesti posameznike, sorodnike ali tiste, ki se z osebami z okvaro sluha srečujejo poklicno, kako komunicirati s tako osebo.

Tečaj znakovnega jezika v Občini Renče-Vogrsko

Na Društvu gluhih in naglušnih Severne Primorske že vrsto let organiziramo tečaje slovenskega znakovnega jezika. Veseli nas, da smo letošnjega januarja, na pobudo Občine Renče-Vogrsko, pričeli z začetnim tečajem znakovnega jezika tudi v vaši občini. Tečaj v celoti financira Občina Renče-Vogrsko iz projekta Občina po meri invalidom in je za vse udeležence brezplačen. Tečaj obiskuje skoraj 30 javnih uslužbencev, zaposlenih na občini, banki, vrtcu, varstveno delovnem centru, šoli, in drugih vaših občanov. Veseli nas, da se bo s tem tečajem širila ozaveščenost o gluhoti in okvari sluha nasploh. Znakovni jezik je drugačen jezik. Namesto govora za izražanje uporabljamo roke, mimiko, govoroico telesa. Čeprav je drugačen, je prav tako izrazno bogat in enakovreden drugim jezikom. Veseli nas, da je to enakovrednost priznala tudi naša država. Že 14. novembra 2002 je sprejela Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika in z njim dala gluhim pravico do tolmača. Dvanajst let kasneje, leta 2014, pa je 14. november uradno proglasila za dan slovenskega znakovnega jezika.

Mojca Komel
Foto: Samuel Baša

Podatki o društvu:
Društvo gluhih in naglušnih Severne Primorske
Sedejeva ulica 8
5000 Nova Gorica
dgnsp@siol.net
www.dgnsp.si
05/300 17 81
040 911 500
Sekretarka društva: Mojca Komel
Predsednik društva: Vladan Vukajlovič

Predstavitev Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ)

Od 1. januarja 2014 delujeta, skladno s spremembo Zakona o zdravstveni dejavnosti, v Sloveniji dva nova javna zavoda: Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) in Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH), ki sta pravna naslednika območnih zavodov za zdravstveno varstvo in Inštituta za varovanje zdravja RS.

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) je osrednja nacionalna ustanova, katere glavni namen je proučevanje, varovanje in zviševanje ravni zdravja prebivalstva Republike Slovenije s pomočjo ozaveščanja prebivalstva in drugih preventivnih ukrepov. Poleg osrednje vloge v dejavnosti javnega zdravja v Sloveniji se NIJZ aktivno vključuje tudi v mednarodne projekte, ki pokrivajo različna področja zdravja in splošnih javnozdravstvenih problemov prebivalstva. NIJZ predstavlja tudi ekspertno raven za podporo odločitvam, ki jih država sprejema na nacionalnem in lokalnem nivoju in ki imajo posreden ali neposreden vpliv na zdravje.

Dejavnost Nacionalnega inštituta za javno zdravje obsega:

- spremljanje in vrednotenje zdravja, zdravstvenega stanja prebivalstva in zdravstvenega varstva,
- prepoznavanje, spremljanje in vrednotenje ključnih izzivov na področju javnega zdravja ter zdravstvenih tveganj in nevarnosti za zdravje,
- načrtovanje ukrepov in zagotavljanje pripravljenosti za obvladovanje nevarno-

- sti za zdravje,
- načrtovanje in izvajanje ukrepov za varovanje in zaščito zdravja z vidika dejavnosti naravnega in družbenega okolja,
- preprečevanje bolezni,
- krepitev zdravja,
- usposabljanje strokovnjakov na področju javnega zdravja,
- seznanjanje javnosti o stanju, raziskavah in ugotovitvah na področju javnega zdravja,
- raziskovanje in izobraževalna dejavnost na področju javnega zdravja.

NIJZ je organiziran v centralno enoto in območne enote (OE Celje, OE Koper, OE Kranj, OE Ljubljana, OE Maribor, OE Murska Sobota, OE Novo mesto, OE Ravne na Koroškem in OE Nova Gorica).

V okviru NIJZ delujejo različni centri: za proučevanje in razvoj zdravja, za nalezljive bolezni, za zdravstveno ekologijo, za zdravstveno varstvo, za upravljanje programov preventive in krepitev zdravja, za informatiko v zdravstvu, zdravstveno podatkovni center, za upravljanje projektov in raziskovalno dejavnost.

Področja dela

- **Življenjski slog:** prehrana, telesna dejavnost, spolnost, duševno zdravje, alkohol, kajenje, prepovedane droge
- **Okolje:** bivalno in delovno okolje, voda, zrak, hrup, kemijska varnost, cvetni prah
- **Nalezljive bolezni:** cepljenja, nasveti za potnike
- **Nenalezljive bolezni in stanja:** poškodbe in zastrupitve, kronične bolezni, odvisnost, reproduktivno zdravje, presejalni program SVIT, nacionalni program primarne preventive srčno-žilnih bolezni
- **Podatki:** podatkovne zbirke, zdravstveni kazalniki
- **Sistem zdravstvenega varstva:** izvajalci zdravstvenih storitev
- **Zdravila:** register zdravil

NIJZ pripravlja informacije o aktualnih zadevah s področja javnega zdravja, strokovna gradiva in publikacije ter priporočila.

Slogan NIJZ: »Z znanjem do boljšega zdravja«.

Vir: www.nijz.si

Program Svit za zgodnje odkrivanje in zdravljenje raka debelega črevesa in danke

Spoštovani občani in občanke!

Raka debelega črevesa in danke **lahko pravočasno odkrijete in pozdravite**. Med ljudmi še vedno krožijo miti o raku, med drugim, da je to smrtna obsodba. To sploh ni res. Sodoben razvoj onkologije, diagnostike in zdravljenja, ter državni presejalni **Program Svit**, so v zadnjih letih močno prispevali k zgodnejšemu odkrivanju bolezni in k boljšim rezultatom zdravljenja, daljšem preživetju bolnikov ter višji kakovosti njihovega življenja. V prvem polletju 2014 se je **vključila v Program Svit** dobra polovica odraslih prebivalcev v občini Renče-Vogrsko (54,86%), od tega 49,69% moških in 60,13% žensk. Zaželeno odzivnost je vsaj 70% vabljenih moških in žensk med 50 in 64 let z urejenim osnovnim zdravstvenim varstvom.

- Pomembno je **redno (vsake dve leti) testiranje na prikrito kri v blatu**.
- Brez odlašanja **odgovorite na vabilo** in se vključite v Program.
- Lahko se posvetujete z osebnim zdravnikom, farmacevtom v lekarni ali s svetovalci:
- **Centru Svit** (tel.: **01/62 04 521**, e-naslov: info@program-svit.si)
- **Svitovi info točki** Zdravstveni dom Nova Gorica **vsako sredo med 12:30 in 14:30 uro** (tel.: **05/ 33 83 208**).

Več informacij je na spletni strani www.program-svit.si.

Vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje Območna enota Nova Gorica

NAGRADNA KRIŽANKA: NAŠA UNIVERZA

SESTAVIL: BORIS ARČON	VISOKA ŠOLA ZA: (ZAČETEK GESLA)	DAJANJE POBUD	STARA MAMA	NORD. BOŽANSTVA	SIROMAK	SMERNIK	TONI SAILER	IMPRESJA	SOBA V BELI HIŠI (ZDA)								
IN (DOKONČANJE GESLA)									REKA V MONGOLJI								
TUJINA																	
PRESTOLNICA ASRIJE							PISATELJ FLEMING ENEJ										
REKA V ŠPANIJI			LUBJE ZA STROJENJE MESTO V RUŠJI														
GORAN IVANIŠEVIČ			AM. IGRALEC (SEAN) JAPONSKA VALUTA					NEZANANEC POSESTVO BREZ LASTNIKA									
EVA IZ RAJA																	
OČKA				NEMŠKI FILOZOF (ERNST)						KONRAD ADENAUER							
KOŠARKAR RADJA				UBEŽNIK PRED TURKI RUTENJU													
NARTE VELIKONJA			POSODA Z ROCAJEM KLEMEM LORBEK				GROBO SUKNO NEBRANJEN SERVIS										
JUŽNO AMERIŠKI INDIJANEC			TRIK PREVAJA ITAL. POROČ. AGENCIJA					KRAJ PRI AJDOVŠČINI	GENERAL EISEN-HOWER	LIZ TAYLOR			MREŽICA OKROG ČREV	REKA V UKRAJINI	ŠADEŽ, PLOD		
IZOBRAŽEVNA USTANOVA				NEMŠKI FILOZOF (GEORG) AFRIŠKO DREVO				BILKA 4. RIMSKI KRALJ					GIB TELOVADCA REKA NA SLOVASKEM				IZDELOVALEC ČOKOLADE
TELLY SAVALAS			NATRIJ GLAVNI VEZNIK		ANICA ČERNEJ	VILI AMERSEK	POLARNA NOČ 100 m2										
VTISKOVANJE									PREJA HRANA, JEDILO								
KISIK		KOBRE							DŽIP PEČAT								KRIK, ROPOT, KRAVAL
								REKA V ETIOPIJI	SKUPINA PLAZILCEV KRAJ Z DVORCEM NA SLINI								JAZ (LÁT.) ROLA BREZ A HERCEGOVEC
												JUNIOR POUK VEROUKA					
									KAREL ERBEN UMETNIŠKA PODOBA ČLOVEKA			PIANIST BERTONCELJ	AMER. PESNIK POUND				
									VEZNIK VREDNOST. PAPIR				DOLG LETALSKI NAPAD				
								NEUMNOST, NOROST MIZARSKO ORODJE					ŽIVAL, KI DJALJE VOLNO				IRIDIJ PRIPADNIK ILIROV
								ŠPANIJA	EDVARD	RENIJ REPUBLIKA SLOVENIJA			DIRKAČ SCHUMACHER IVO VAJGEL				FAKULTETA ZA ZNANOST O OKOLJU OBLIKOVAL K rše
								KRAJ NA ČEŠKEM S TABORIŠČEM MED II. SVET. VOJNO ODSTAVLJENJE							IZIDOR (DOMAČE) DESKAR NA SNEGU (MARGÜC)		

slovarček: LAAS, OCA, IPEL, RAID, EZRA

Nagradna križanka »NAŠA UNIVERZA«

Gesla iz križanke vpišite v priloženi kupon in ga pošljite do **31. MARCA 2015** na naslov:
OBČINA RENČE-VOGRSKO, Bukovica 43, 5293 Volčja Draga s pripisom »Nagradna križanka«.
Med praviilnimi rešitvami bomo izžrebali tri nagrajence.

OBČINA RENČE-VOGRSKO

Napovedujemo:

Društvo za kulturo, turizem in razvoj Renče organizira spevo igro
* 8. 3. 2015 *
v Kulturni dvorani v Renčah

KS Bukovica- Volčja Draga
* 21. 3. 2015 *
gledališka predstava v Kulturni dvorani v Bukovici

Številka: 6020-1/2015-1

Datum: 2. 2. 2015

VPIS V VRTEC

pri Osnovni šoli Lucijana Bratkoviča Bratuša RENČE

- V torek, **3. marca 2015** od **7.30** do **16. ure**
- in sredo, **4. marca 2015** od **8.** do **17. ure**

bomo vpisovali otroke v Vrtec Renče in Vrtec Bukovica.

Vpis bo v prostorih pomočnice ravnatelja za vrtec na šoli v Renčah.

Ob vpisu bomo zbirali naslednje osebne podatke otrok in staršev:

- ime, priimek in prebivališče otroka in staršev,
- datum rojstva in spol otroka,
- EMŠO otroka in staršev in davčno številko staršev,
- kontaktni naslov, telefonsko številko ali naslov elektronske pošte osebe, ki je dosegljiva vzgojitelju v času otrokovega bivanja v vrtcu,
- zdravstvene posebnosti, katerih poznavanje je nujno za otrokovo varnost in delo z otrokom.

Če se za sprejem v vrtec prijavi več otrok, kot je v vrtcu prostih mest, bo o sprejemu otrok v vrtec odločala Komisija za sprejem otrok v vrtec v skladu s kriteriji iz Pravilnika o sprejemu otrok v vrtec pri OŠ Renče (Uradno glasilo Občine Renče-Vogrsko št. 5/2010).

Bogomir Furlan
RAVNATELJ

NAVODILO ZA POŠILJANJE PRISPEVKOV

Članke za objavo v Občinskem glasilu je potrebno dostaviti na naslov: obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si s pripisom "ZA OBČINSKO GLASILO".

- Tekst naj bo pisan v formatu »Microsoft Office Word«
- Fotografije naj bodo v formatu: JPG, PSD ali TIF in v čim boljši resoluciji, ločene od teksta
- Tekst in fotografije naj bodo v e-mailu pripete kot »Priponke«
- Teksti in avtorji fotografij naj bodo podpisani s polnim imenom in priimkom
- Nepodpisanih tekstov ne bomo objavljali
- **Prosimo, da se držite rokov oddaje prispevkov (naslednjič do 31. 3. 2015)**

OBJAVA REKLAMNIH OGLASOV

V Občinskem listu lahko objavljate reklamne oglase

Cenik reklamnih sporočil:

2 strani	297 x 210 + 5mm dodatka za porezavo	400 EUR
1 stran	297 x 210 + 5mm dodatka za porezavo	250 EUR
1/2 strani	186 x 132 mm	150 EUR
1/4 strani	91 x 132 mm	100 EUR
1/8 strani	91 x 64 mm	60 EUR

(cene so brez DDV)

Oglasi morajo biti pripravljene v formatu EPS, Ai ali v visoko resolucijskem PDF-ju, v CMYK barvnem prostoru, slikovni del 304 dpi ter tekst v krivuljah.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE »ZALE IN PEPE« IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE:

Vodoravno: TRAMONTANA, AERONAVTIK, TANKER, OKA, AKIA, ARMIN, RC, IVRIT, SILAŽA, SIJ, KJOTO, ETNA, IST, PULI, BK, LIKAR, IALOMITA, O, FD, KITI, UMAZANKA, ZN, TOF, REZIJA, EKONOMAT, EBEN, KERENSKI, AKOLA, KASA, MADONA, HAIDER, VOTLAK, LIE, HIV, II, BON, O, IB, TEA, PK, MP, RAID, SEL, ERKER, OKOPI, REIZEM, ALEN, TTO, ROKA, PRAVA HRANA, OGREVALNICA, AC, REJNIK.

Gesla: ZALE IN PEPE, PRAVA HRANA..

SUDOKU

februar 2015, avtor Roland Tischer

		2		1		6		7
5			3		9		2	
4					6			
8	2		4				6	
		3			2		5	4
				6				1
		7		1		8		3
1		3		9		4		

Nagradni kupon za križanko

»NAŠA UNIVERZA«

geslo:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Nagradni
kupon

odreži in pošlji

foto: Marko Zorn

šesta

ŠELAMIJADA V RENČAH v soboto, 21. marca 2015

od 10. ure
do 13. ure

PRIJAVA TEKMOVALCEV
ODDAJA ŠELAMOV – TUDI
DIVJAČINSKIH
ZA OCENJEVANJE

po 13. uri

**STROKOVNO OCENJEVANJE
ŠELAMOV**

ob 18. uri

DRUŽABNO SREČANJE
POKUŠINA ŠELAMOV
NAJ ŠELAM PO IZBORU PUBLIKE

ob 20. uri

RAZGLASITEV REZULTATOV

najboljši šelami bodo nagrajeni

Tekmovanje bo potekalo v
Kulturni dvorani v Renčah

VABLJENI!

Društvo za kulturo, turizem in razvoj Renče

foto: Radovan Rusjan

foto: Božo Rusjan

Rok za oddajo prispevkov za naslednjo številko
Občinskega lista je

31. MAREC 2015

Naslov za pošiljanje
prispevkov za občinski
list: [obcinsko.glasilo@
rence-vogrsko.si](mailto:obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si)
s pripisom:
Za Občinski list.